

# GLASILO OBČANOV

GLASILO OBČINE LITIJA • JULIJ – AVGUST 1998, ŠT. 7-8, LETO XXV.



POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 1270 LITIJA

Litija  
SP  
GLASILO občanov  
1998  
352(497, 12 Litija)  
1000206, 7/8

KNJIŽNICA LITIJA

ZIK MATIČNA KNJIŽ.  
PARMOVA 9

1270 LITIJA

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO  
LITIJA  
MATIČNA KNJIŽNICA

Obisk ministra za obrambo RS Alojza Krapeža

## Novo gasilsko vozilo ob 95-letnici



Minister ob srečanju z litijskimi gasilci. — Novo orodno vozilo z visokotlačno črpalko na Vačah.

Vače, 12. julija — Prostoovoljno gasilsko društvo Vače letos praznuje že 95. obletnico svoje ustanovitve. Ob tej priložnosti so se s pomočjo darovalcev odločili za nakup orodnega gasilskega vozila opremljenega z visokotlačno črpalko. Medse so ta dan poleg mnogih gostov sprejeli

tudi ministra za obrambo RS, Alojza Krapeža. V svojem slavnostnem nagovoru je Vačane spodbudil še k nadaljnjim prizadevanjem za razvoj kraja.

Pred popoldansko slovesnostjo pa se je minister najprej zadržal v pogovoru s predstavniki občine in

izpostave ministrstva v Litiji ter se pri tem seznanil s široko problematiko našega območja. V nadaljevanju si je ogledal še osrednjo občinsko gasilsko enoto PGD Litija ter geometrično središče Slovenije na Slivni.

UGO

Obisk ministra za promet in zveze RS Antona Bergauerja

## Postajališče v Jevnici že 70 let

Jevnica, 27. julija — Minister za promet in zveze se je udeležil proslave ob 70-letnici postavitve železniške postaje v Jevnici, kjer je bil tudi slavnostni govornik. Po slavnostnem delu se je minister udeležil razgovora z vodstvom občine, kjer je bilo izpostavljenih tudi precej odprtih vprašanj, ki tarejo našo občino. Z zadovoljstvom smo lahko ugotovili, da je reševanje cestne problematike naletelo na velik posluš ministrstva, to naj bi se pokazalo že v tem mesecu, ko bodo objavljeni javni razpisi za izvedbo del na magistralni cesti M 10-9 in na regionalni cesti R 330 odsek Trebeljevo-Šmartno in odsek Vel. Reka-Vel. Preska. Minister Bergauer je izrazil tudi veliko pripravljenost pri razreševanju težav pri izgradnji železniškega podhoda v Litiji. Govor



Množica je pričakala muzejski vlak pred obnovljenim postajališčem.

ra je bilo tudi o problematiki lokalnih cest, problematiki plazov, telefonije...

Na koncu se je poslanec Franci Rokavec zahvalil ministru za obisk

in njegovo razumevanje ter pripravljenost za razreševanje obsežne problematike na območju naše občine, ki jo pokriva Ministrstvo za promet in zveze.

R. C.

### In ostali bodo spomini

Toliko je lepih spominov na osnovno šolo oz. je osnovna šola en sam velik spomin. Težko je sprejeti misel, da zapuščamo šolo, ki mi je bila skoraj drugi dom. Čeprav vem, da jo bom pogrešala, tega ne kažem kaj dosti. Toliko lepih spominov nosim v svoji glavi, najbolj pa se spominjam tegale:

To je bil dan, ki sem se ga veselila, to je bil dan, ko sem prvič prstoptila šolski prag. Vse poletje sem ga čakala in ga končno dočakala. Tisto jutro sem ustala še veliko bolj zgodaj kot navadno in vsa vesela sem šla zbuditi mami, ki je še vedno spala. Rekla mi je, da je še prezgodaj in naj še malo zaspim. Nisem zaspala, le premišljevala sem, kako bo.

Napočila je ura odhoda. Hodili sva po prometni cesti in mami mi je govorila, da naj bom previdna. Končno sva prispeli pred veliko hišo. Ko sem vstopila, sem prišla mami za roko, saj sem se ustrašila. Mislila sem si, kakšna velika hiša je ta šola; videla sem otroke, ki so hodili mimo mene. Prispeli sva pred razred. Tam sem opazila znane obraze iz vrta. Sedli smo vsak na svoj stol in začela je govoriti neka gospa. Mami mi je povedala, da je to moja tovarišica. Ozirala sem se po učilnici. Ko je tovarišica nehala govoriti, smo dobili rumene rutke, ki smo jih morali nositi vse leto. Doma sem pripovedovala atiju, kako velika je šola in kakšna je učiteljica. Potem sem hodila v šolo dneve, tedne in tedne, leta in leta,...

Da, toliko je doživetij, ki se jih bom vedno spominjala. A nikoli je ne pozabim, te naše osnovne šole.

SANELA OŽEGOVIČ, 8.a

Mestna skupnost Litija in ATV Signal  
vabita na prireditve

### POLETJE V STARI LITJI

ki se vrstijo vsako nedeljo med 16.00 in 21.00 na Valavzorjevem trgu pred Frabarjevim gradom. S svojim prispevkom lahko sodeluje lahko vsakdo, ki se predhodno najavi. Poskrbljeno je torej za zabavo in tudi za gostinsko ponudbo. Vabljeni!

Javni zavod Bogenšperk vabi

sreda, 22. 7. ob 20.30  
ENSEMBLE MIKADO iz Dunaja  
(Bogenšperk)

sobota, 25. 7. ob 20.30  
GREGORIJANSKI KORALI  
(šmarska cerkev)

sreda, 29. 7. ob 20.30  
KONCERT ŠTUDENTOV iz Krakova  
(Bogenšperk)

### Urednikova beseda

Tokrat, spoštovane bralke, spoštovani bralci, bi lahko spregovoril o marsikaterem dogodku v naši občini precej kritično, predvsem pa v smislu, kot mnogi pravijo, zatiranja iniciative. Morda v tej uvodni besedi tudi bom, zlasti ker med članki nikjer nisem zasledil jasne besede o nekaterih podrobnostih, za katere bi bilo verjetno dobro, da ste z njimi seznanjeni tudi vi, bralci, občanke in občani. Na eni strani bi se rad dotaknil neljubega, celo tragičnega dogodka, in vseh njegovih okoliščin, ki smo jim bili priče pred dnevi, na drugi pa nekaterih neumnosti, ki nas prav tako zadnji čas 'presenečajo'. Oboje ima, kakor se zdi, neko skupno, vsaj idejno ozadje.

Tragični dogodek v Ribčah je tako razkril nesposobnost organizatorjev za izvedbo takšnega festivala. Ugotovljene so bile vse tiste nepravilnosti, ki se ne bi smele zgoditi: počasna intervencija prireditvenih redarjev in reševalne službe, nadaljevanje prireditve kljub opozorilom, zapleti pri pridobivanju dovoljenj za izvedbo... Vsekakor je med vsemi temi najhujša nepravilnost, ki pa ne zasluži nobenega opravičila, groba kršitev osnovnih etičnih norm in spoštovanja pokojnih. Vemo, da na športnih tekmah, kjer se pripeti tudi kakšna nesreča, takoj prekinejo s prireditvijo. Takšno ravnanje bi bilo nujno upoštevati tudi v omenjenem primeru. Morda bi spodrsrljaj kdo še odpustil mladim, ki so prišli, željni zabave. Vendar je bil konec koncev vodja prireditve odrasel človek, član občinske uprave, sicer tudi tajnik KUD Zgaga in sekretar OO LDS. In še pomenljiv podatek, ki ga je ugotovil eden izmed slovenskih dnevnikov: "Po zanimivem naključju pa je telefonska številka KUD Zgaga enaka številki občinskega odbora LDS Litija."

Po Litiji pa se srečujemo tudi z drugačnimi neumnostmi. Po mestu nas z letaki nekdo prepričuje, da "kmet ne potrebuje knjige", spet drugi pa tožijo o svoji državljanski in občanski drugorazrednosti in zapostavljenosti. V tem prispevku omenjena stranka se pritožuje nad svojo neobglednostjo, za kar so seveda krivi drugi, pritožuje pa se tudi nad kratenjem pravic svobodnega izražanja. Sprašujem se kolikšen val pritožb sledi šele po izdaji te številke, ko sem moral omejiti obseg objave ne samo nekaterim strankam, ampak tudi nekaterim krajevnim skupnostim, nekaterim kulturnim društvom in nekaterim posameznikom.

Seveda je to neprijetno delo, a zopet razveseljuje, saj kaže na to, da ljudje radi objavljajo v svojem časopisu in ga gotovo tudi radi prebirajo. Za konec pa še nekaj: "Menim, da je umetnik slab umetnik, če izdelku ne pusti svojega pečata."

Vaš urednik Matjaž Berčon.



Bogenšperk, 27. junija — Tokrat je prek 30 konjenikov štiridnevna pot vodila preko Dolenjske in Posavja. Pohoda konjenice se je udeležilo tudi nekaj novincev, predvsem pa vsi 'veterani'. Na gradu Bogenšperk je po vrnitvi sledila slovesna podelitev zahval in imenovanje novih konjenikov.



ZBIRANJE PRISPEVKOV ZA NASLEDNJO ŠTEVILKO SE BO ZAKLJUČILO 25. AVGUSTA!

## Politika ni bavbav

Piše: M. BERČON

### Moderna država kot pravna država

Zakoni v moderni državi omogočajo opravljanje oblasti in uresničevanje skupnih ciljev. Ti skupni cilji so predvsem svoboda, enakopravnost, varnost in osebno dostojanstvo državljanov. Pojem pravne države pa izhaja iz nemške zgodnjeliberalne misli o državi, ki je zaznamovana z razumnim pravom.

1. Pravo se pojmuje kot razumno pravo, saj je ravno razum v skladu s filozofskim izročilom sposoben dojeti, kar je splošno in občeveljavno. Pravo torej ne upošteva posamičnih interesov, tudi vladarjev ne, temveč ostane v službi veljavnega za vse.

2. Razumnost zagotavlja svobodo, saj so razumni zakoni sprejemljivi za vsakega človeka. Ko je človek pokoren razumnemu zakonu, je pokoren samemu sebi, torej je svoboden. Svoboda pa je ravno v pokorščini sebi in lastnemu razumu, ne pa v anarhiji.

3. Razumnost utemeljuje zakon sama po sebi in ne potrebuje več višje utemeljitve.

4. Izhodišče državni ureditvi je posameznik, samega sebe določujoč in, v državi, uresničujoč v okviru meril ter zagotovil, ki mu jih dajejo okviri, opredeljeni v zakonodaji.

5. Z zakoni je omejena tudi oblast, saj ji omejujejo samovoljo. Pravna država vzpostavlja razliko med področjem, ki ga obvladuje in regulira država s svojo zakonodajo, in področjem, ki ga prav ta zakonodaja zagotavlja, da je svobodno in prepuščeno svobodnemu samouresničevanju posameznikov in ga običajno imenujemo civilna družba. Temeljni pravici sta tako osebna svoboda in pravica do lastnine.

Ko govorimo o pravni državi, ni to nujno povezano tudi z (ne)demokracijo ureditve. Dejansko je lahko razsvetljena in ustavna monarhija pravna država, obratno pa se zgodi tudi, da v parlamentarni demokraciji prevladajo partikularni interesi večine in postane taka demokracija despotska. Odločilno je le, da tisti, ki vlada, vlada po javno izdelanih, razumnih, trajno veljavnih in za vse enako veljavnih zakonih, ne pa s samovoljnimi odloki.

Zamisel pravne države vsebuje torej pet temeljnih misli:

1. državljani so subjekti, in zakoni, katerim je podrejeni, so zakoni, ki si jih daje sam;
2. občeveljavno postavljanje zakona zagotavlja, da zakon velja za vse in ne more biti uperjen proti enim in v prid drugim;
3. javna razprava zagotavlja razumnost;
4. tak zakon je nato obvezen za državno upravo in to upravo omejuje na tisto, kar je nujno občeveljavno;
5. s tem je naloga države izčrpana.

## Kaj bo z mladimi?

Ne samo z mladimi, tudi z vsemi tistimi, ki so delo že imeli, in so ga izgubili. Tistih, ki prvega dela ne dobio, terej mladih ljudi in onih, ki so ga izgubili, je v litijski občini krepko čez tisoč. To je podatek, ki ni prijeten niti za občino, še manj pa za prizadete.

Se zlasti hudo je, če mlad človek, ki dokonča šolanje in si pridobi poklic, ne dobi zaposlitve. V začetku še nekako gre, nekaj mesecev, morda leto, potem pa poleg denarnih tegob pridejo na plan še druge, ki so hujše in v mladem človeku z dneva v dan puščajo hujše posledice, negativne seveda.

Da se vprašamo, kaj je občina oz.

njen občinski svet v preteklih štirih letih storila za zaposlovanje ljudi, tudi mladih. Odgovor je na dlani in je jasen: bore malo ali nič. Občinski svet kot organ, ki vodi dnevno in razvojno politiko občine, je očitno povečal pozornost drugim področjem oz. namenjal denar za takšne aktivnosti, ki niso rodile novih delovnih mest.

Posledice takšne politike se kažejo tako trenutno kot dolgoročno. Ljudje (mladi) se v sili in morda tudi v obupu, pričnejo ozirati po drugih krajih, predvsem Ljubljani. Tako smo pričali nenehnemu odbijanju mladih in šolanjih kadrov - torej znanja v druge kraje, ker v lastni občini preprosto ni dela zanje.

In kar je še bolj absurdno: da bi nastajala delovna mesta, ni bilo storjenega nič.

Nenazadnje se takšna politika odraža tudi v čedalje večjem prestopništvu, ki je značilno za tista okolja, kjer mladi ljudje dalj časa ostajajo brez zaposlitve. S tem se pričnejo pojavljati malodušje, neizpolnjene želje, brezposelnost, odvečen čas in občutek nevarnosti. Na žalost je prestopništva in nasploh navzkrižja z zakoni v litijski občini čedalje več, še posebno v mestu Litiji.

Z omenjeno problematiko se večkrat sooča IO LDS Litija, ki pa s svojimi člani v občinskem svetu ne more kaj odločujočega storiti, saj kot je znano - LDS v litijskem občinskem svetu nastopa kot opozicija.

Zato pa se LDS ozira predvsem naprej, v novo volilno obdobje. Tako z "uradnimi" programi kot tudi z vsemi drugimi ukrepi, ki bodo dosegljivi, bo LDS zadeve v tej občini premaknila tudi pri zaposlovanju mladih ljudi. Ali z drugimi besedami, formiranju novih delovnih mest. Podpora s strani LDS bodo deležni vsi tisti projekti, ki bodo poleg ustvarjanja nove materialne vrednosti omogočili tudi nove zaposlitve. Predvsem mladih in izobraženih ljudi, ki prinesejo napredek in razvoj ter boljši družbeni in osebni standard.

IO LDS Litija

## Javno vprašanje F. Rokavcu in S. Pikovniku

V zvezi s predčasno razrešitvijo direktorja KSP Litija in imenovanjem novega je svetniška skupina LDS v Občinskem svetu Litija postavila vprašanja o zakonitosti imenovanja novega direktorja. Ker tudi na zadnji seji Občinskega sveta ni dobila odgovora na postavljeno vprašanje, ga predsedniku Občinskega sveta Franciju Rokavcu in predsedniku komisije za volitve, mandatna vprašanja in imenovanja, Simonu Pikovniku, postavlja javno v Glasilu občanov, ki je list vseh občanov in občank,

in sicer: "V katerem členu Statuta KSP Litija je navedeno besedilo o prednostnih pogojih za imenovanje direktorja in kako se to besedilo glasi?"

Vprašanje postavljamo v zvezi s sklepom Občinskega sveta, ki je novega direktorja KSP Litija imenoval na osnovi prednostnih pogojev in sicer opravljenega preizkusa znanja iz Zakona o upravnem postopku, česar pa Statut KSP Litija ne določa.

Pričakujemo tudi odgovor.

Svetniška skupina LDS

## Bo občinski proračun dočakal luč belega dne še pred jesenjo?

V javnosti se že kar nekaj časa šušlja, da občina Litija proračuna za leto '98 ne bo sprejela pred jesenjo. Zakaj, se mnogi sprašujejo.

Predvsem so tu porabniki proračunskih sredstev, ki tako za svojo dejavnost "nabirajo" sredstva,

kakor se pač kdo znajde oz. **SKD** letu '98 in meni, da je kakor jim kdo obljubi. In ponavadi je ta "kdo" oseba z imenom in priimkom

ter (običajno?) povrh še predlagatelj občinskega proračuna. Za kar ima sicer legalno pravico!? Postavlja pa se ob tem vprašanje enakosti med vsemi porabniki proračunskih sredstev oziroma ali obstaja kje kakšno merilo ali kriteriji.

Vse bolj je torej upravičen protest (ob dejstvu, da je občinska uprava osnove in predloge za proračun pripravila v zahtevanem roku ter da je občinski svet potrdil predlog za prvo branje) Slovenskih krščanskih

demokratov - občinski odbor Litija, ki je ob obravnavi problematike občinskega proračuna, na seji 12. 6. 1998, sprejel sledeče sklepe:

1. Slovenski krščanski demokrati - občinski odbor Litija protestira proti zavlačevanju predlaganja občinskega proračuna za leto '98 in meni, da je takšno ravnanje župana nedopustno.

2. Slovenski krščanski demokrati - občinski odbor Litija zahteva, da predlog proračuna zagotavlja uravnotežen razvoj med mestom in podeželjem.

3. Slovenski krščanski demokrati - občinski odbor Litija pričakuje, da bo predlog proračuna upošteval ravnovesje med prihodki in odhodki, brez proračunskega primankljaja.

Ali pa bodo občinski svetniki v vroči jeseni le še potrdili "izvedeno"?

R. M.

## Poziv krščanskih demokratov

Slovenski krščanski demokrati - občinski odbor Litija vabimo vse krajevne skupnosti, interesne skupine, društva, posameznike..., da nam posredujete svoje načrte in cilje za prihodnje štiriletno obdobje ter pričakovanja od občine.

Vse vaše predloge in pobude bomo v posebni skupini, ki je bila imenovana od OO SKD Litija, preučili ter na njih tudi odgovorili. Prav vaši predlogi in pobude pa bodo tudi osnova programa stranke v naslednjem obdobju.

Svoje pisne predloge nam pošljite na naslov: Slovenski krščanski demokrati - občinski odbor Litija, Valvazorjev trg 1, 1270 LITJA. V kolikor pa bi se želeli osebno srečati s predstavniki občinskega odbora ali posameznim svetnikom iz vrst SKD, nam to prav tako napišite.

Slovenski krščanski demokrati - občinski odbor Litija

Slovenski krščanski demokrati

V A B I M O

vse člane in ostale simpatizerje na **Tabor SKD**, ki bo letos, ob 150-letnici Zedinjene Slovenije in 130-letnici prvega slovenskega tabora, potekal v **Ljutomeru, v nedeljo 2. avgusta**. Za vse informacije v zvezi s prevozom iz občine Litija se obrnite na tel. št.: 041-737-811 (Rajko Meserko).

ČESTITKI

OO MKD Litija čestita predsedniku in tajniku OO SKD Litija ter njunima ženama ob rojstvu novih družinskih članov ter jim želi čim manj starševskih skrbi. Obema fantičema pa želi veliko otroškega veselja in iskrene nagajivosti.

## Delo SLS podružnice Litija

Upravni odbor podružnice Litija, se je sestel v petek 12. 6. 1998 na svoji redni seji in ugotovil, da je prizadevanje poslanca v DZ Franca Rokavca, svetnikov SLS in članov občinske uprave uspešno. Dejstvo je, da so priprave za začetek investicij na državnih cestah v naši občini v zaključni fazi. Prav tako so v predlogu t.i. Pariškega kredita zagotovljena sredstva za izgradnjo novega objekta Gimnazije v Litiji. Ugotovljeno je bilo, da je SLS podružnica Litija naredila vse, da se kljub nesprejetju občinskega proračuna, Občina čim bolj uspešno prijavi na razpisih pristojnih ministrstev. S sprejemi sprememb in dopolnitev pravilnikov o zbiranju in odlaganju odpadkov je danes ustrezna podlaga, da se prične s hitrejšim širjenjem organiziranega zbiranja odvoza in ravnanja z odpadki v naši občini. Prav tako so svetniki s svojimi amandmaji pri sprejemanju Odloka o ustanovitvi vzgojno-izobraževalnih zavodov, dali možnosti ustanovitve svetov stori le tudi v podružničnih šolah.

S sprejemanju Zakona o izvršbi in zavarovanju je narejen korak k urejanju finančne discipline v gospodarstvu, prav tako pa je stranka z javnim apelom opozorila na nepravilnosti v LIL Litija, kjer pa so pristojni organi že pričeli z urejanjem problematike. UO SLS podružnice Litija je z zadovoljstvom ugotovil, da so bile sprejete spremembe in dopolnitve pravilnikov na stanovanjskem področju, kjer je pri odločanju dana mož-

nost tudi mestni skupnosti in krajevnim skupnostim.

UO je ugotovil, da je ustanovitev sveta KS in mestne skupnosti nujno potrebna za boljše in učinkovitejše delo občine v celoti.

UO podružnice SLS Litija je ocenil, da občina krepko zamuja s sprejetjem proračuna in ponovno apelira na župana, da čimprej predloži predlog proračuna občinskemu svetu v končno sprejemanje, pri tem je stranka pripravljena na konstruktivno sodelovanje.

Obravnavali smo tudi priprave na letošnji, že 10. tabor SLS, ki bo v nedeljo, 6. Septembra, v Portorožu.

Člani so se dotaknili tudi predlogov o organiziranju pokrajin v RS in bili soglasni, da Litija postane osrednja slovenska pokrajina.

UO je dal vso podporo svetnici in svetnikom SLS pri delu v občinskem svetu, saj njihovo delo izkazuje tudi število vloženih splošnih aktov v sprejemanju, kakor tudi predlog in pobude svetnikov, nekatere izmed njih zaradi aktivnosti tudi predstavljamo.

NATAŠA HOSTNIK

## Kdaj bo pa proračun?

To je vprašanje, ki ga vsaj eden od svetnikov ponovi na vsaki od sej občinskega sveta. Čeprav je bil obljubljen že za november leta 1997, pa je trenutno sprejet le osnutek. Ko vprašaš župana, kaj je s proračunom, odgovori, da je že vse dogovorjeno, le načelnik za finance mora postavke vnesti v računalnik. Spet drugič pa je slišati, da župan še ni pripravil proračuna. Kdo zdaj koga vleče? Ob teh besedičenjih, kdo sestavlja proračuna, pa poteka tiho in na občinskem svetu sprejeto odtekanje denarja iz nesprejete proračuna, saj svetniki občinske koalicije prinašajo predloge različne dejavnosti, ki jih zaradi večine lahko sprejmemo brez

opozicije. Težko je delati brez **ZDRUŽENA LISTA socialnih demokratov Litija**

sprejete proračuna, zlasti v tistih dejavnostih, ki so financirane iz občinskih proračunskih sredstev. Mimo je že polovica delovnega leta, kateri program v otroškem varstvu in kulturi bo občina sprejela, pa še ne ve. Ve pa se, da denar odteka. Ga bo zmanjkalo, po praksi iz preteklih treh let, spet iz zagotovljene porabe družbenih dejavnosti?

JOŽA OCEPEK



Delavci občinske uprave so se zahvalili dosedanjemu načelniku oddelka za pravne zadeve Marku Godcu za sodelovanje pri odhodu v novo službo.

## Litijska noč ob Savi SDS

Litija, 27. junija

- Litijski socialdemokrati so v počastitev dneva državnosti pripravili zanimivo prireditev 'Litijska noč'. Piknik pri starem vrtcu Kekec ob Savi je navdve uspel, saj so obiskovalci bili deležni porcije z žara zastoj. Pa tudi pijača je bila na voljo po izredno nizkih cenah. Tako so zabavali prek 500 obiskovalcev, kar je, kot vemo, v Litiji izreden uspeh. Poskrbljeno je bilo seveda tudi za zabavo in glasbo.

Največji spektakl pa so pripravili člani Rafting kluba Vidra, ki so se v svojih plovilih spustili po Savi navzdol. Množica jih je na mostu in savskem bregu nestrno pričakovala. Končno pa so se v črni temi le pojavile svetleče bakle, ki so se s hitrostjo reke približevale. Izkrancju je sledil še ognjemet. Potem pa se je zabava nadaljevala pozno v noč. Vsekakor je bila prireditev spodbudna, zlasti za litijske socialdemokrate, pa tudi za ostale prebivalce, saj se je končno začelo 'nekaj dogajati'.

## Odprta vrata Državnega sveta

Državna svetnica KATARINA OVCA SMRKOLJ predstavnica lokalnih interesov volilne enote št. 2, ki pokriva občine: Kamnik, Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče, Litija, ima uradne ure: vsak 1. ponedeljek v mesecu od 10. do 12. ure oz. po dogovoru tudi v drugih občinah.

Naslov: Občina Kamnik, Glavni trg 24, 1240 Kamnik. Uradni prostor: pisarna št. 50 v 2. nadstropju Občine Kamnik. Vabljeni!

Tekmovanje slovenskih krajev na področju turizma in varstva okolja

## Občinska komisija ocenila urejenost krajev

V ponedeljek 8. in v torek 9. junija 1998 je v občini Litija potekalo ocenjevanje krajev in šol v okviru projekta Slovenija "moja dežela lepa, urejena in čista", ki ga koordinira Turistična zveza Slovenije. Projekt naj bi prispeval h kar najboljši urejenosti krajev, kakovosti življenja ljudi, trajnostnemu razvoju in urejenosti okolja, promociji turizma, kakovosti turistične ponudbe in razvoju turistične in ekološke zavesti prebivalstva.

Za ocenjevanje na občinski ravni je bila imenovana petčlanska komisija, ki je v dveh dneh - po predhodnem izboru - ocenila šest krajev, štiri osnovne in eno srednje šolo. Pri ocenjevanju se je upoštevala še posebej urejenost kraja kot celote, nadalje izgled hiš (fasade, ocvetličanje, urejenost bližnje okolice) ter urejenost ostale infrastrukture. Pri šolah je bila, poleg zunanjega izgleda stavb in šolskega okoliša, še zlasti pomembna notranja urejenost (učilnice, garderobe, sanitarije). Splošni vtis po opravljenem ocenjevanju je bil dober, čeprav je bilo mnenje vseh članov komisije, da bo na tem področju v občini Litija potrebno še veliko postoriti. Kljub temu nas je urejenost nekaterih krajev in šol (v pozitivnem) zelo presenetila, druge pa smo bili nemalo razočarani, predvsem zaradi dejstva, da gre za pomanjkljivosti, katere bi se dalo

odpraviti predvsem z dobro voljo posameznikov in niso torej odvisne toliko od gmotnih sredstev.

Seveda je treba omeniti tudi zmagovalce. Najbolj urejen kraj v naši občini je po mnenju ocenjevalne komisije Borovak (tekmoval je sicer v kategoriji hribovskih krajev), ki je glede urejenosti in celotnega izgleda lahko za zgled ostalim krajem v naši občini. Med šolami je zmagala OŠ Šmartno, za katero velja podobna ugotovitev kot pri zgoraj omenjenem Borovaku.

Dodati je potrebno, da je bilo v tem času (zadnji teden v juniju) opravljeno tudi že regijsko ocenjevanje (občino Litija so v ta namen dodelili k zasavski regiji). V zaključnem ocenjevanju (na državni) bo naša občina imela dva svoja predstavnika: OŠ Šmartno v kategoriji osnovnih šol in Veliko Štanga v kategoriji ostalih krajev, Borovaku pa se je uvrstitev v zaključni del za las izmuznila.

Naj končam z mislijo, da naj tudi takšna vrsta tekmovanja prispeva k boljši podobi naše dežele, tako nam kot tujim obiskovalcem "dežele na sončni strani Alp", akterjem ocenjevanja pa naj pomeni izziv, da do naslednji odpravijo pomanjkljivosti in s tem dosežejo boljše ocene in končno tudi boljšo uvrstitev - saj zato pa pri vsej stvari tudi gre... PETER AVBELJ

## Nekatera vprašanja in pobude občinskih svetnikov

**Zvone Šavor, SDS:**

1. Kdaj bo župan predložil občinskemu svetu predlog proračuna za leto 1998?

2. Ali je res, da je župan na novo zaposlil 6 delavcev v občinski upravi, saj je bil na eni izmed prejšnjih sej sprejet sklep o prepovedi zaposlovanja novih delavcev v občinski upravi?

3. Župan naj predloži poročilo o tožbah proti občini Litija, koliko znaša vrednost posamezne tožbe in zakaj je do teh pritožb prišlo.

**Joža Očepek, ZLSD:**

1. Podala je vprašanje v zvezi z vodovodom Breg-Tenetiše ob priložnosti na litijski vodovod.

2. Kdaj bo semafor pred občino Litija začel opravljati svojo nalogo, saj je s strokovnega stališča neložično, da neprestano utripa rume-na luč?

**Peter Brunček, SKD:**

1. Predlaga posvet o novih regijah v Sloveniji in prosi, če bi se lahko povabilo Katarino Ovco-Smrkolj, državno svetnico, da obrazloži situacijo o nastajanju novih regij v Sloveniji.

2. Predlaga ureditev cestišča med Pogonikom in Prešičevim mlinom in smeri proti Kresnicam.

**Franc Černe, SLS:**

1. Kdaj bo župan predlagal proračun za leto 1998?

2. Podal je tudi vprašanje postavitev novonastalega semaforja pri športni dvorani, pri katerem se ni urejena dokončna vzpostavitev samega delovanja, ki povzroča težave vključevanja stranske ceste iz smeri Kmetijske zadruge na Zasavsko cesto.

3. Že drugič predlaga, da se v križišču Ulice Mire Pregljeve ter Levstikove ulice spremeni prednost cest,

## Iz sej Občinskega sveta

### Občina Litija se javlja na javne razpise ministrstev

**Litija, 5. junija** - Občinski svetniki so na 4. korespondenčni seji sprejeli sklepe, s katerimi se je občina prijavila na javne razpise. Tako se je občina Litija za leto 1998 prijavila na naslednje razpise:

a) javni razpis za natečaj za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij v RS, z naslednjimi projekti: vodovod Konjšica, rekonstrukcija lokalne ceste Dole-Gradišče, vo-

### Odklonili več kot petdeset otrok

**Litija, 22. junija** - Na 39. redni seji so svetniki v prvem branju potrdili Odlok o VVZ Litija in sprejeli Pravilnik o sprejemu otrok v VVZ Litija, seznanili so se tudi o problematiki vpisa otrok novincev, saj je med, do 15. maja prispelimi vlogami, odklonjenih že več kot 50. Svetniki so sprejeli sklep, da se pripravi poziv zainteresiranim občanom za izvajanje programa vzgojnovarstvenih družin na območju občine Litija.

Svetniki so potrdili predlagani razvojni projekt CRPOV "Sadna cesta" ter prijavo na ministrstvo za sofinanciranje razvojnega projekta. Za izvedbo pa se je občina prijavila s cesto Dragovšek-Pavlič, Polšnik-Stranski vrh in Jevnica-Mala Dolga noga.

Na podlagi 33. člena Statuta občine Litija so svetniki ustanovili Svet KS in MS, ki bo imel status komisije občinskega sveta ter imenovali za predsednika sveta Milana Izlakarja, za podpredsednika pa Slavka Rokavca.

tako da bi se namestil prometni znak "Stop" na Levstikovi ulici, zato ponovno sprašuje, če se kaj dela na tem.

**Franci Rokavec, SLS:**

Predlaga realizacijo izgradnje parkirišč v Litiji, ki so že pripravljena pri bencinskem servisu OMV na zahodnem delu od lanske jeseni naprej. V okviru Komunalno-stanovanskega podjetja Litija, naj se nemudoma pristopi k takojšnji gramozirani utrditvi površine.

**Marija Tomšič, LDS:**

1. Zakaj stoji izdelava sprememb zazidalnega načrta oz. programov ureditve območja ob Ljubljanski cesti v Litiji, saj so bile že v osnutku pripravljene?

2. Kam so pošla denarna sredstva, v višini 20.000 DEM, ki jih je nakazala firma Mol na občinski proračun?

dovod Čateška gora-Gabrška gora, rekonstrukcija ceste Vodice-Perovo Selo;

b) javni razpis za subvencioniranje izgradnje objektov in naprav obveznih lokalnih javnih služb iz proračuna RS v letu 1998, s čistilno napravo pri Pletilji ter z ločenim kanalizacijskim sistemom Graška cesta;

c) javni razpis za dodeljevanje posojil in jamstev projektom, ki so na-

### Obravnava Zgaga rock festivala

**Litija, 29. junija** - Na zahtevo šestih svetnikov je bila sklicana izredna seja, na kateri so svetniki obravnavali prireditev društva Zgaga v Ribčah in dogodke, ki so se odvijali v zvezi s to prireditvijo. Izredni seji so kasneje dodali še dve točki, nepovezani z dogodki v Ribčah. Svetniki so ob sklicu zahtevali tudi, da župan občine Litija in Upravna enota Litija predložita vso zadevno dokumentacijo, ki sta jih v zvezi z navedeno prireditvijo prejela, UE Litija pa vso dokumentacijo, na katero se je sklicevala pri izdaji odločbe o dovolitvi izvedbe javne prireditve 3. Zgaga rock koncerta.

Na sejo so bili posebej vabljeni tudi Mirko Kaplja, župan občine Litija, Marjan Mali, načelnik UE Litija, Mirko Popeler, komandir PP Li-

menjeni skladnejšemu regionalnemu razvoju in ohranjanju poseljenosti slovenskega podeželja, z naslednjimi investicijami: rekonstrukcija ceste Ješče-Kostrevnica, Klanec-Seliše, Podroje-Sveti Večer, Spodnji Mamolj-Zgornji Mamolj;

d) javni razpis za sofinanciranje nakupa specialnega gasilskega vozila s prijavo PGD Litija in PGD Tihabor za nakup specialnega gasilskega vozila.

tija, Marko Povše, vodja prireditve koncerta v Ribčah in Metod Svetičič, predsednik KS Ribče.

Med razpravo so vabljeni predstavili tragični potek dogodkov povezanih s prireditvijo v Ribčah. Tako so svetniki po končani razpravi med drugim sprejeli sklep, s katerim nalagajo Komisiji za Statut in pravna vprašanja, da v celoti pregleda in oceni vse akte, ki so jih občinski organi naslovili na UE Litija, ter ugotovi njihovo skladnost z zakoni o lokalni samoupravi in Statutom občine in eventualno odgovornost pri izdaji lokacijske dokumentacije in obeh odločb s strani UE Litija. O eventualni ugotovljeni odgovornosti pristojnih, mora Komisija za statut in pravna vprašanja poročati Občinskemu svetu.

### Sklepi 12. izredne seje Občinskega sveta 29. 6. 1998

**1. SKLEP:** Občinski svet obžaluje, da se je kulturna prireditev mladih "Rock koncert" zopet sprevrgla v neljube tragične dogodke zaradi slabe organizacije in nekoordinacije z lokalnim prebivalstvom.

**2. SKLEP:** Občinski svet predlaga Komisiji za Statut in pravna vprašanja, da v celoti pregleda in oceni vse akte, ki so jih občinski organi naslovili na UE Litija, ter ugotovi njihovo skladnost z zakoni o lokalni samoupravi in Statutom občine ter ugotovi eventualno odgovornost pri izdaji lokacijske dokumentacije in obeh odločb s strani UE Litija. O eventualni ugotovljeni odgovornosti pristojnih, Komisija za statut in pravna vprašanja poroča občinskemu svetu.

**3. SKLEP:** Občinski svet predlaga, da se na eno od prihodnjih sej pripravi celovita informacija o problematiki zasvojenosti z drogami in organiziranim kriminalom na območju občine Litija. Poročilo naj se pripravi celovito, tako da bodo pri njem sodelovale vse pristojne službe, ki pokrivajo to problematiko.

## Podjetniški kotiček

Piše: SAŠA GRADIŠEK

### Garancijski sklad

Garancijski sklad Zasavje je bil ustanovljen v letu 1997, z namenom, da z ustvarjanjem ugodnejših pogojev za naložbeno in drugo poslovno dejavnost pospešuje rast malih gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov, kar prinaša nova delovna mesta in splošen razvoj. Ta cilj sklad dosega z izdajanjem jamstev za bančna posojila, ugodnejšo obrestno mero za ta posojila, kreditiranjem članov, tehnično, finančno in svetovalno pomočjo pri pridobivanju kapitala.

V prvem obdobju sklad jamči predvsem za dolgoročne kredite, ki bodo namenjeni naložbam v opremo, stroje, poslovne prostore, večanju izvoza in izboljšanju kakovosti. Kasneje, glede na razpoložljivo premoženje in potrebe članov, bo jamčil tudi za druge vrste posojil, namenjene odkupu terjatev, tekočemu poslovanju in raznim oblikam poslovnega sodelovanja.

Člani sklada lahko postanejo majhne gospodarske družbe ali samostojni podjetniki, ki imajo sedež dejavnosti v eni izmed petih občin - Litija, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Radeče, katere so pristopile k omenjenemu projektu. Članska pristopnina je 50.000 SIT, člani pa z njo dobijo možnost pridobiti posojilo pod ugodnejšimi pogoji in jamstvo zanj, pravico do podjetniškega svetovanja in sodelovanja pri dodeljevanju jamstev ter sprejemanju novih članov. Odplačilna doba je od 3 do 5 let.

Obrestna mera je TOM + 5,3 % letno.

Sklad zbira vloge za garancije oz. za kredite do 10. v mesecu. Vloge so rešene najkasneje v roku enega meseca, ko banka in sklad za vsako posamezno vlogo poiščeta oz. uskladita primerno rešitev.

V razpisu, objavljenem konec leta 1997, je bilo razpisanih za 300 mio SIT, oz. 150 mio SIT garancij. V sklad se je včlanilo 87 malih gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov, od tega 2 iz naše občine. Do vključno 9. 6. 1998, ko je bil zadnji kreditni odbor, je bilo zaprosenih za 323,1 mio SIT kreditov, od tega je bilo odobrenih 181,2 mio SIT kreditov (za Litijo 4 mio SIT), za kar so odobrili garancije v višini 90,6 mio SIT. Stopnja odobritve je torej 56 %, seveda različno po občinah. Stanje se po posameznih občinah dokaj razlikuje, kajti za zagorske člane sklada je namreč že zmanjkalo sredstev, namenjenih kreditom, medtem ko imajo občine Trbovlje, Radeče in Litija na razpolago še kar nekaj razpisanih sredstev.

Glede na to, da so podjetniki pozitivno sprejeli sklad (predvsem iz območij drugih občin), ki bo na daljši rok gotovo prinesel pričakovane učinke z vidika investicijske dejavnosti in zaposlovanja je smiselno, da se informirate tudi o tej obliki financiranja na Podjetniškem centru Litija, Jerebova 8, tel. 883-154 ali na Regionalnem centru za razvoj d.o.o., tel. 0601/68-333.

## Sprejem predstavnikov verskih skupnosti

**Litija, 22. junija** - Občina Litija je tudi letos pripravila sprejem za predstavnike verskih skupnosti na našem področju. Zbrane je v prostorih občine sprejel župan, ki je imel tudi kratek priložnostni nagovor. Nato je spregovoril še dekan, Anton Masnik. Oba sta opozorila na nujnost sodelovanja med lokalno skupnostjo in župnijami, v okviru katerih se odvijajo raznovrstne dejavnosti, ki segajo na področja vse od šolstva, sociale, kulture do gospodarskih zadev. Posebej je bilo izpostavljeno še dejstvo, da je večina teh akcij opravljenih brezplačno in v večini primerov tudi brez zunanje finančne podpore. Zavzela sta se za boljše načrtovanje skupnih projektov. S tem se je strinjal tudi predsednik občinskega sveta, Franci Rokavec, ki je še dodatno podkreplil izrečene besede. Na bolj konkretno raven pa so zbrani prešli v razgovoru s načelnikom upravne enote in komandirjem policije. Največ vprašanj je bilo v zvezi z vrača-



Udeleženci so si ogledali litijsko cerkev.

njem denacionaliziranega premoženja. Načelnik upravne enote je pojasnil nekatere zaplete in zagotovil, da se jih bo dalo kaj kmalu tudi rešiti.

Po uradnem delu so se udeleženci

srečanja zbrali v povečani litijski cerkvi, kjer so se seznanili s potekom in težavami pri gradnji. Tudi na tem mestu je bilo dano nekaj zagotovil s strani predstavnikov občine. UGO

## POSLUŠAMO, OPAZUJEMO, KOMENTIRAMO

### Ali izgublamo svojo identiteto

Pred nedavnim je bil v Litiji posvet o razvoju turističnih dejavnosti na demografsko ogroženih območjih Zasavja, ki ga je organiziral Regionalni center za razvoj iz Zagorja. Gre za projekt, ki ga financira eno od državnih ministrstev, vanj pa sta poleg Zagorja, Trbovelj in Hrastnika vključeni še občina Litija in Radeče.

Osnovni cilj projekta je vzpodbuditev pospešenega in skladnega razvoja podeželskih območij z razvojem novih dejavnosti in delovnih mest, ki izhajajo iz potencialov okolja, prostora in naravnih danosti ljudi, njihovih znanj, tradicije in kulturne dediščine, so med drugim opredelili v omenjenem projektu.

Toda podeželje, ki ga omenjeni projekt pokriva, je prav po zaostalosti v razvoju, v tradiciji in nenazadnje tudi kulturni dediščini tako raznoliko, da bo nosilec projekta zabrisal sledi, ki so značilne za posamezna območja, in ki bi pri razvoju turizma morale biti še posebej izpostavljene in ponujene turistu. To se jasno odraža že v dosedanjih materialih, pri katerih je, kot je mogoče razbrati iz gradiva, sodelovala iz litijske občine le načelnica Oddelka za gospodarske dejavnosti, Teja Rozina. Ali je omenjeni občinski funkcionarki dovolj poznana izjemno bogata kulturna in naravna dediščina sedanje litijske občine, ali ve, kje so tisti biseri v našem okolju, ki bi jih v tujini znali ceniti, jih varovati kot punčico v očesu in se z njimi ponasati pred najbolj zahtevnimi evropskimi in svetovnimi turisti ...

Izpustitev železnodobnega obdobja z reprezentativnimi eksponati posodja, vojaške opreme in nakita, ki je bilo najdeno na območju Vač, Roj in Vintarjevca, je le eden manjkajočih kamenčkov v mozaiku zasavskega projekta, s katerim izgublamo in bomo izgubili svojo identiteto. Zato se mi postavlja vprašanje, ali občina Litija ne uvidi, da se je treba regijsko povezovati s tistimi, ki bodo znali naše enkratnosti poudarjati, ne pa jih izgubljati v zasavski megli.

Gradivo za omenjeni posvet je bilo izdelano že decembra lani. O njem bi nedvomno morali razpravljati tudi v občinskem svetu in zavzeti stališče, ali se bo občina še povezovala z Zasavjem ali pa bo za razvoj turizma poskrbela z lastnim javnim razpisom. Vsekakor bi jo k takšnemu razmišljanju morali zbosti objavljene podatki v omenjenem projektu, iz katerih izhaja, da je med slovenskimi občinami Litija na zadnjem mestu po številu prenočitev na prebivalca, in da so tudi ostale zasavske občine po vseh kazalcih turistične razvitosti daleč pod slovenskim povprečjem.

MAGDA BREZNIKAR

### Plakatomanija ali kdo potrebuje knjige in knjižnico

V petek, 3. julija zjutraj, ko me je pot v službo v knjižnico vodila mimo občine, so me na občinskih stebrih presenetili plakati z napisi: »Kmet ne potrebuje knjige. Kdo potrebuje knjižnico? Resje.« Plakati so se v svoji črno-beli podobi pojavili tudi po drugih predelih Litije.

Kaj je zdaj to? Kdo je Resje, ki izjavlja, da kmet ne potrebuje knjige. In zakaj se na plakatih sprašuje, kdo potrebuje knjižnico? O plakatih sem obvestila direktorja, ki je ukrepal naprej. Sama pa sem v ponedeljek povprašala še na tajništvu občinskega sveta, če vedo, kakšna akcija je to. Tajnik mi je z nasmehom pojasnil, da misli, da je glede na moje razprave o knjigah na občinskem svetu, to moja akcija.

Potem sem še enkrat odšla čez most v knjižnico in se zamislila. Ali je to mogoče? Kaj ljudje nikoli ne poslušajo, kaj govorim? Saj se vendar ves čas zavzemam za knjige in ne proti knjigam! Denar za knjige pa je iz republiškega proračuna zagotovljen, v občino pride, tu pa ponikne. V občino pride za nakup novega gradiva, vendar se za to ne porabi. To pripovedujem na sejah, na starešinskih svetih, to pripovedujem tudi bralecem, ki želijo nove knjige, pa dijakom in študentom, ki rabijo gradivo za študij.

Za knjižničarstvo vendar ni vseeno ali v občini je ali ga ni. Tako pomembno je, za vso državo, da bo vključeno v nacionalni kulturni program. In naše knjižničarstvo v občini Litiji sledi republiški razvoju in se na vse kriplje trudi, da ne bi zaostalo za modernizacijo, ki je s pomočjo računalnikov prinesla uporabnikom bližnjico do informacij. Ne samo do podatkov o knjižnih zalozah v slovenskem OPAC katalogu COBIB, tudi do vse množice podatkov v drugih podatkovnih bazah in na Internetu. Kajti, če enkrat ostanesh zadaj in izven sistema, ostanesh tako za dolgo in na škodo uporabnikov!

Zlobno pa je v mojih možganih zaključevala misel, kaj če bo prihodnjic na vseh stebrih in koših za smeti visela moja slika s pripisom: Kdo jo še potrebuje v knjižnici?

Zatorej občani in občinski funkcionarji, ko bom jaz lepila plakate po naši občini, takrat bo na njih pisalo: »Kmet potrebuje knjigo (pa tudi delavec, uslužbenec, predšolski otrok, osnovnošolec, dijak, študent, znanstvenik, raziskovalec, jaz in ti). Knjižnico potrebujemo mi vsi.«

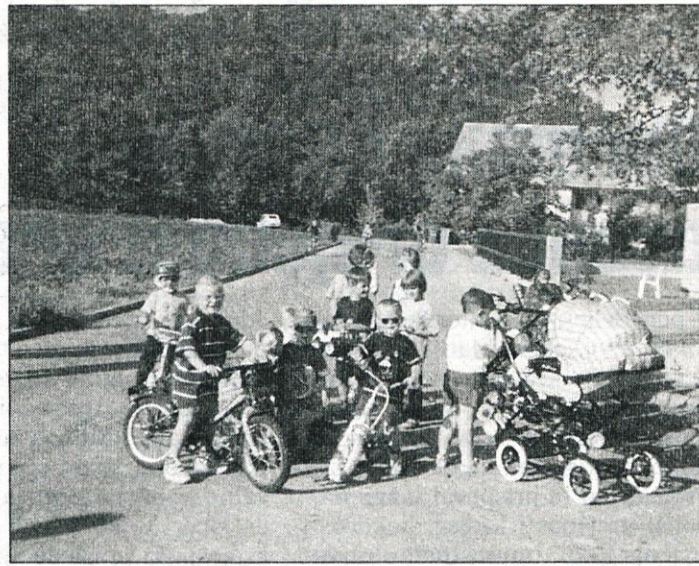
JOŽA OCEPEK



Staro mestno jedro Litije z znamenito 'štirno' in še bolj znamenitim mestnim parkom v smislu "Moja dežela - lepa, urejena in čista". Če je temu tako, presodite sami!



Na lepem travniku ob gozdu sameva star avtomobil. Res ima veliko parkirišče! ... Otroci pa se moramo igrati na cesti.



### Peticija v podporo otroškemu igrišču

'Kaj pa je tebe treba bilo, dete ljubo, dete lepo.'

S tem Prešernovim verzom začnemo peticijo prebivalci Gubčeve, Badjurove, Loške, Prečne, Prisojne ulice, ulice Na Dobravi; vse na levem bregu Save v Litiji. Kaj je moto tega? Naši otroci, vnuki, pravniki. Najmlajših prebivalcev je okoli 30, vsi so mlajši od deset let. Ta mladež nima koščka zelenice, parka, igrišča, kjer bi v igri in druženju ohranil prijateljstvo, in to brez skrbi, da ne bodo njihove igre na cesti

žrtev avtomobilske pločevine. Takrat bo prepozno, konec otroškega smeha in igre.

'Tukaj smo vaši smo' (geslo ob glasovanju samoprispevka za vrtec).

To geslo je bilo naše v dobro otrok, našega naraščaja, zato preberite to prošnjo vsi svetniki Občine Litija, ne glede na strankarsko pripadnost, ne levi, ne desni, ne modri, ne rdeči, naši ste, mi občani smo vas na volitvah izvolili, "Naši ste".

Iščemo zelenico, košček igrišča! Našli smo prostor na koncu Prečne

ulice ob gozdu, kjer je neizkoriščeno zemljišče, le en star avtomobil je v okras. Pripravljeni smo s prostovoljnimi delom pomagati zgraditi igrišče, postaviti igrala... Ne bi povzročali hrupa in nikogar ne bi ovirali, le razumevanje je potrebno.

Slišali smo, da je bila o tem že razprava na svetu občine, zato prosimo, da v imenu vseh, ki smo se podpisali, pristopite k reševanju tega problema. V upanju na ugodno rešitev Vas lepo pozdravljamo podpisani krajani.

### Radio Geoss koraka v drugo leto



Brez svečke na torti seveda ni šlo. Zbrana ekipa, sestavljena zlasti iz mladih sodelavcev, želi sebi in radiu še veliko uspehov.

Oče litijskega radia Geoss, Jože Mahkovec, je s to dejavnostjo začel pred dobrim letom, 1. junija 1997. Takrat se je namreč pojavila možnost pridobiti prosto radijsko frekvenco in ker z nekaj izkušnjami na področju medijev ni bilo tako težko začeti, je velik projekt stekel. Seveda je ureditev potrebne infrastrukture povezana s precejšnjimi stroški in pri tem je bila nadvse dobrodošla pomoč zlasti KGZ Litija, ki je ponudila prostore, na drugi strani pa Janeza Kavška z Golišč, ki je omogočil namestitve oddajnika. Poleg omenjenih so pomagali še mnogi drugi. Po vsebinski plati so tako navezali stike z Studiem Krka iz Novega mesta, s katerim imajo sedaj tudi skupen nočni program.

Gotovo uspehu botruje tudi ekipa tako tehnikov kot napovedovalcev oz. voditeljev programa. Prvi team je začel iz popolne ničle in sodeloval nekako do novega leta, od takrat pa se je nekaj sodelavcev zamenjalo. Začetki so brez dvoma težki. Osvojiti je potrebno pojem javnega medija in predvsem prislusniti željam poslušalstva. Anketa, ki so jo na začetku leta opravili gimnazijci, daje lepo sliko o rezultatih in uspešnosti radia,

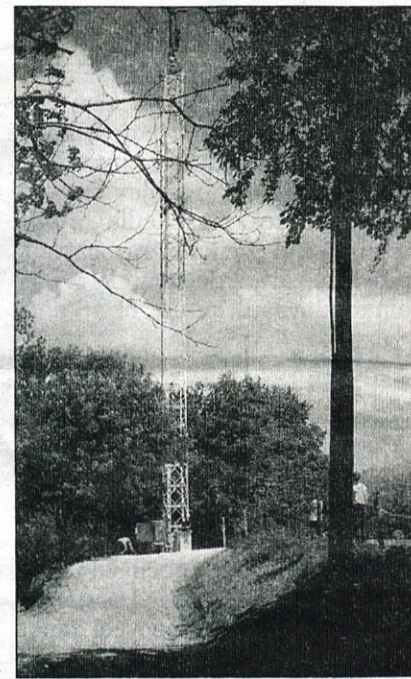
#### Odgovor na javna vprašanja g. "Bogdana Jamška"

V Glasilu občanov št. maj - junij 1998 so bila objavljena tri vprašanja, pod katerimi je bil podpisan "Bogdan Jamšek". Na postavljena vprašanja sem pripravljen odgovoriti takoj, ko bo njihov avtor zbral toliko poguma, da se bo podpisal s svojim pravim imenom in priimkom ter navedel tudi svoj naslov.

MIRKO KAPLJA, poslanec DZ in župan občine Litija

pa tudi o željah anketirancev. Ugotovljeno je bilo, da kar 86 % občanov posluša Radio Geoss in med njimi velika večina najraje prislusne glasbenim oddajam. Zato takšni usmeritvi radijci tudi sledijo. Kolikor je govornega programa skušajo biti čim bolj jasni, kratki in seveda zanimivi. Izgibajo se tudi slehri politizaciji in komentarjem. V primeru tematskih oddaj je drugače; takrat je potrebno vse dobro pripraviti, pridobiti več različnih mnenj ip.

Na radiu Geoss si seveda pri svo-



Takorekoč ob obletnici so litijski radijci postavili na Goliščah samostojen radijski oddajnik. Tako se je povečala tudi slušnost, ki sedaj obsega celotno področje občine in še nekaj sosednjih krajev.

jem delu želijo podpore: na prvem mestu poslušalcev, po drugi strani pa tudi s strani podjetji, ki bi lahko oglaševala oz. podpirala njihovo dejavnost in nenzadnje občine, ki bi ji moral obstoj takšnega medija na tem področju biti v interesu. UGO

### Kmet ne bere knjige

Letake s tako vsebino je neka zgaga polepila v Litiji po skoraj vseh posodah za smeti in drugih 'primernih' mestih. Večina občanov morda tega sploh ni opazila. Zato ta zapis. S kakšnim namenom? Odgovor naj bo zelo jasan in nedvoumen. Takšnemu početju se reče tudi politika izza hrbta. Čim bliže bomo jeseni, tem bolj naj bi se nekdo javno predstavil s takšnim načinom promocije.

Z besedo na dan. Občina je v zadnjih letih vložila preko petdeset milijonov SIT v obnovo knjižnice. Večji del je lepo prenovljen: v marmorju, nova streha, nova oprema, seveda z otvoritvijo za vsako fazo posebej. Gotovo je prav, da ima občina Litija lepo urejeno knjižnico in to verjetno vsi podpiramo. Zato obsojam vsebino letakov, saj so večino občanov in občanov učile brati prav kmečke matere, posebej še srednjo in starejšo generacijo. Da, zvečer, po molitvi rožnega venca, je na peči sledilo branje slovenskih večernic Mohorjeve družbe.

Ko je občina vložila ves napor za ustanovitev gimnazije in v ta namen investirala tudi prizidek k OŠ Gradec, od obljub Ministrstva za šolstvo pa še niti tolarja v ta namen, je razumljivo, da je občinski proračun v krizi. Preko sto milijonov namenjenih za gimnazijo ni majhen zalozaj. Pri vsem tem pa občina ne sme pozabiti še na vrtece, kot bi nekateri želeli predstaviti. V ponazoritev naj povem, da vrtec prejema od občine in staršev okrog 60.000 SIT mesečno na otroka, poleg brezplačne uporabe prostora in opreme. V vrtec pa je vključenih le tretjina vseh predšolskih otrok litijske občine. Ob tem gre vsa zahvala samo vzgojiteljicam in ostalim zaposlenim, ki opravljajo težko in odgovorno delo, kljub prav tako slabim ali slabšim razmeram kot so v knjižnici.

Moral sem narediti to primerjavo in zamislite se sedaj. Vem pa in sem prepričan, da kmetje berejo knjige, pa tudi Glasilo občanov.

MARTIN HOSTNIK

## Preverjanje usposobljenosti

**Litija, 20. junija** - Po uspešnem občinskem preverjanju, 13. junija, je naslednjo soboto potekalo v organizaciji litijske izpostave republiške uprave za obrambo še regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči civilne zaščite in rdečega križa. Prizorišče je bilo ob osnovni šoli v Gradcu, saj so teren in okoliški objekti nadvse primerni. Preverjanje je bilo organizirano za dve upravi: ljubljansko in trboveljsko. Iz ljubljanske regije se je udeležilo dosedaj rekordno število ekip, kar štirinajst po številu, iz trboveljske pa dve.



Zaradi velikega obsega so se udeleženci preverjali samo v dveh vajah, ogledali pa so si lahko še video posnetke in prikaz vaje reševanja iz poškodovanega vozila, ki ga je izvedla domača gasilska enota. Ker se je preverjanje tudi točkovalo, so bile ekipe okrepjene tudi s tekmovalnim duhom. Tako je ekipa Kamnik 2 dosegla največ točk: 511 od možnih 600. Dve litijski ekipi pa sta se zadovoljivo uvrstili v zlato sredino na 5. oz. 7. mesto.

Organizacija sama je potekala brezhibno, kar je opazil tudi direktor republiške uprave in ni izključil celo možnosti organiziranja državnega prvenstva v Litiji. Ob tej priložnosti je izšel tudi bilten, ki je bil ob razglasitvi rezultatov udeležencem že na voljo.

UGO

## Peti Slovenski podeželski praznik jagod - Janče 1998

**Janče, 14. junija** - Turistično društvo Besnica - Janče in Kmetijski zavod Ljubljana sta letos že petič pripravila slovenski podeželski praznik jagod na Jančah. Poleg kulturnega dela praznika, ki ga je pripravilo Turistično društvo Besnica - Janče, je potekalo tudi ocenjevanje jagodovih nasadov tistih pridelovalcev, ki so se za ocenjevanje prijavili preko razpisa. Komisija v sestavi: predsednica Darinka Koron (Kmetijski inštitut Slovenije), Alojz Muster (Kmetijski zavod Ljubljana) in Vojko Bizjak (Kmetijski zavod Ljubljana) je ocenila 16 nasadov jagod.

Pri ocenjevanju so se upoštevali naslednji kriteriji: tehnologija (naprava grebenov, polaganje folije, namakanje, zastirka itd.), varstvo rastlin (boleznih) in beleženje vseh ukrepov in opazanj v nasadu.

Pridelovalci so bili z ozirom na število sadik in nadmorsko višino razdeljeni v štiri skupine. Največ možno število točk je bilo 60. Prvi trije iz posamezne kategorije so na razglasitvi rezultatov dobili priznanja. Po posameznih kategorijah so zmagali:

- 1. večji višinski nasadi** (nad 2500 sadik): Srečo Hribar, Vnajarje 7, Ljubljana - 57,5 točk
- 2. mali višinski nasadi** (pod 2500 sadik): Anton Dim, Migolica, Mirna na Dolenjskem - 53,5 točk
- 3. večji nižinski nasadi** (nad

## Poslovalnica NLB na Ponoviški - koliko časa še?

V začetku meseca junija so varčevalci Nove Ljubljanske banke ekspoziture na Ponoviški 3 bili nenačakovano presenečeni, ko so jih prijazne uslužbenke opozorile na "Obvestilo", da bo Nova Ljubljanska banka prenesla celotno poslovanje iz Ponoviške 3 na Jerebovo 14 v Litiji. Njihova obrazložitev: "Prisluhnili smo potrebam strank, okolja in sodobnega bančništva ter poslovanje prilagodili tako, da v poslovalnici Litija, Jerebova 14, na enem mestu opravljamo celoten spekter storitev za zasebnike, samostojne podjetnike, pravne osebe in občane."

Krajani, varčevalci predvsem legeva brega reke Save, Zgornjega Loga in Save so z velikim nezadovoljstvom sprejeli ta sklep banke, saj je iniciativni odbor proti zaprtju ekspoziture na Ponoviški 3 v pičlih nekaj dneh zbral preko 200 podpisov in jih z dopisom poslal g. Marku Voljču, vendar je odbor še nadalje zbiral podpise nezadovoljnih varčevalcev (zbranih okoli 500 podpisov).

Mnogo varčevalcev, poleg že stalnih, se je namreč preselilo na Ponoviško 3 zaradi nepopisne gneče na Jerebovi 14. Okrog poslovnega objekta (Občine), kjer so vse občinske institucije, dve banki, davčna

in geodetska uprava, sodišče, upravna enota, oddelek za narodno obrambo, zavod za zaposlovanje, pošta, cel kup trgovskih in gostinskih lokalov, ni dovolj parkirnih prostorov za tako veliko množico občanov. Kajti vsi, ki prihajate v Litijo, dobro vidite, da Litija ni več mesto, ampak eno veliko parkirišče, predvsem v dneh, ko so na uradih uradne ure. Poleg te gneče je povečan promet na magistralni cesti Zagorje-Ljubljana, ki ne zagotavlja nobenemu udeležencu absolutne varnosti. Posebej so tu ogroženi starejši občani in invalidi, ki se ne morejo prebiti varno niti čez cesto, kaj šele do banke, kjer je v večini primerov vse zaparkirano. Za invalide sta dva vhoda iz Jerebove ter dvigalo. Kdo ve za dvigalo in kako priti do njega, prav tako iz Jerebove, če je nepremagljiva ovira parkiran avtomobil?

Vsem varčevalcem in drugim, ki so se zavzeli za interese občanov - varčevalcev ekspoziture na Ponoviški 3, se iniciativni odbor iskreno zahvaljuje. Iniciativni odbor še nadalje spremlja in ugotavlja namene NLB, in če bo potrebno, bomo morali zopet strniti vrste in braniti svoje interese, in to za vsako ceno.

CIRIL GOLOUH

## Izjava za javnost

V KUD Zgaga se čutimo dolžni podati dodatna pojasnila v zvezi s 3. Zgaga rock festivalom, ki je terjal smrtno žrtev in kulminiral s prekinitvijo prireditve. Vsi dogodki v zvezi s festivalom so bili deležni v javnosti velikega odmeva; da pa bi zadevo osvetlili tudi z druge strani, podajamo naslednja pojasnila:

1. Po tragični smrti Smiljana Grčarja-Pilka in prihodu motoristov na prireditveni prostor je bila vsa naša skrb posvečena varnosti vseh udeležencev, kajti tudi ena smrtna žrtev je bila že mnogo preveč. Ker motoristom Satans's Brothers nismo mogli brezpogojno ugoditi vsem njihovim zahtevam (med ostalim so zahtevali,

da na odru ne nastopi nobena skupina več, in da prireditve na mestu, kjer je umrl njihov predsednik, ne more biti), kompromis ni bil možen, smo se v izredno naelektrenem ozračju odločili zahtevo motoristov koncert prekiniti. Mnenja o tem, da bi morali policiji prepustiti, da s fizičnim posredovanjem zagotovi nemoten potek prireditve, zavračamo, saj bi z nadaljnjimi nasilnimi dejanji nedvomno festivalu vzeli tisto mero pozitivnega, ki smo jo hoteli ponuditi vsem glasbe željnim obiskovalcem. Prepričani smo, da nam je to do prekinitve koncerta tudi uspevalo, kar potrjujejo tudi policijska poročila o izredno miroljubni naravi druženja mladih na festivalu.

2. Policijsko posredovanje po koncu prireditve nasproti obiskovalcem je bilo predmet presoje pristojnih organov, za kar KUD Zgaga ni v ničemer odgovorno. Poudarjamo tudi, da je bilo naše sodelovanje s policijskimi enotami izredno korektno, naravnano predvsem v smislu zagotavljanja varnosti vsem obiskovalcem.

3. Za varnost prireditve je skrbela poleg domačih redarjev tudi Fortuna d.o.o. iz Trbovelj, ki posreduje potrebno licenco za opravljanje tovrstnega dela. Med ostalim so bili opremljeni tudi z detektorjem za odkrivanje orožja.

4. Vsem prikrajšanim obiskovalcem KUD Zgaga zagotavlja, da bodo v primeru izvedbe 4. Zgaga rock festivala vse letošnje vstopnice oz. zapestnice možno brezplačno zamenjati za naslednji festival. Finančni primankljaj letošnjega festivala nam onemogoča vračati denar za letošnjo prireditve. Od vaših kart je veliki meri odvisno preživetje ZRF. V primeru, da nam podarite denar od kupljenih vstopnic, vam obljubljam, da bo ZRF preživel. Za vas pa je brezplačno delal celoten KUD Zgaga, ki se je že pred prireditvijo odrekal celotnemu dobičku, četudi smo iz lastnih žepov založili za okoli 2 mio SIT, da je bilo festival sploh mogoče začeti.

5. Izrazito negativno obveščanje v medijih s strani nekaterih novinarjev, ki mimogrede sploh niso bili prisotni na festivalu, se nam zdi smešno in izredno osebno naravnano, kar pa z dejanskim dogajanjem pred in na festivalu nima nobene stične točke.

Največja zмага bo 4. Zgaga!

29. 6. 1998

## POSLUŠAMO, OPAZUJEMO, KOMENTIRAMO

### Je Zgaga res "zgaga"?

Po dosedanjih odzivih krajanov, kjer so bili dosedanji Zgaga rock festivali, bi lahko tudi tako sklepali. Vendar naj si o tem ustvarijo sodbo bralci sami. Kakorkoli že, človek se nehoče vpraša, kaj je s temi festivali narobe, da se jih povsod bojijo, kot hudič križa. Po drugi strani pa na normalnih koncertih ravno tako nastopa Vlado Kreslin, Peter Lovšin, Zoran Predin..., pa The Kelly Family (že drugič v Ljubljani), Michael Jackson (sicer odpovedal koncert)..., pa ne dvigajo toliko prahu, kot ga Zgaga in njim podobni koncerti. Očitno so že v zasnovi takšni (kraj in trajanje), da omogočajo vse to, kar bolje obvladovani koncerti ne. Seveda se takoj vprašamo, kaj nam ti koncerti nudijo, česar drugi ne zmorejo? Odgovor so dali krajan na zboru (zapisnik s podpisi pa poslali županu in občinskemu svetu), saj so koncerte na osnovi prejšnjih izkušenj, pričevanj očitvecev, prikazovanj posnetkov na TV, označili kot plodna tla za razrast alkoholizma in uživanja mamil pri mladih. Posebej rizični pa so mladoletniki, ki so tri dni ali več brez nadzora staršev. Koncerte kjer se morajo krajanji samoorganizirati v smislu čuvanja svoje imovine, so označili kot nesprejemljive.

Krajanji so nanizali še več podobnih koristi, ki jih imajo od takih koncertov in ki prinašajo čast občini sredi Slovenije, kot se je pohvalil župan (dnevnik Večer). Zakaj župan ne gre po teh koncertih sam med njegove občane, da bi tako iz prve roke izvedel za njihovo "navdušenje" nad Zgaga koncerti. Krajanji bi tudi našli odgovor na vprašanje: "Ali poslej v Sloveniji ne bomo več prirejali rock koncertov? Kaj imate proti koncertu na Otočcu? Nič, le da kot župan Litije lahko povem, da si štejemo v čast organizacijo podobne prireditve tudi v naši občini. Bomo za mlade, ki jih tako nizko cenite, odprli slovenski Goli otok in se v bojzani pred njimi "samozaščitili"? Nisem se, kot mi očitata v KS Ribče, postavil na 'pravo' ali 'nepravo' stran, odločil sem se po svoji vesti in po vesti župana, in za svoja dejanja tudi odgovarjam. Če me že držite za vrat, vam preberem svoj sklep v potrditev prireditve. Vse ostalo je pristojnost UE, ki po mojem mnenju svoje delo opravlja v skladu s predpisi" (citat iz dnevnika Večer). Kar pa je najpomembnejše, krajanji bi ga prepričali, da mlade visoko cenijo, še več, da jih imajo radi. Proti koncertu na Otočcu res nimajo nič, po preverjenih informacijah pa je tudi tam zanič. Verjetno ne brez razloga! Goli otok je bil dovolj eden, posebej za tiste, ki so za vedno ostali na njem! Take primerjave, ki jih župan ni za 'pravo' stran popolnoma nič naredil, ob neformalnem obisku v Ribčah je namreč zastopal izključno interese Zgaga, ostaja žal na 'nepravi' strani!

Koliko smo njegovi, je župan dokazal tudi s pozitivnim soglasjem občine koncertu Zgaga, hkrati pa odpravil negativno soglasje, ki ga je pred tem izdalo tajništvo občine. Dalje je, za ceno prekoračitve svojih pooblastil, izdal pozitivno soglasje na parcele, označene kot javno dobro, na prireditvenem prostoru. Pri tem je popolnoma ignoriral uporabnike teh parcel, negativno mnenje Zavoda za ribištvo Slovenije, Lovsko družino Kresnice, negativno mnenje KS Kresnice, nesoglasja mejašev iz Senožet in Ribč. Posebej pa izstopa ignoriranje lastnice parcele 716/2. Parcela je namreč del vhoda na prireditveni prostor. Lastnica je pisno izrecno podala nesoglasje k prireditvi in prepoved prehoda čez to parcelo za potrebe Zgaga koncerta. Organizator pa si je kljub temu že s prvim prihodom v Ribče pridobil služnostno pravico za prehod čez to parcelo.

Na izredni seji občinskega sveta je predstavnica društva Zgaga med drugim tudi zahtevala, da morajo uporabniki parcel (prireditveni prostor) za to plačevati najemnino, pri čemer pa je pozabila, da so te površine pred cca. 40 leti kmetje sami izsekali in očistili (s soglasjem tedanjega upravljalca), s košnjo pa jih ohranjali do danes v takem stanju, da so zanimive tudi za društvo Zgaga.

Na koncu pa nekaj misli o tragičnem dogodku na prireditvenem prostoru. Županova izjava se glasi: "Rock festival je eno, tragičen dogodek drugo".

Gornja trditev je preuranjena, saj je preiskava še v teku. Nesporno pa je dejstvo, da se je zločin zgodil na istem prostoru in ob istem času, kot je potekal 3. Zgaga rock festival. Odločitev organizatorja, da s koncertom nadaljuje naslednji dan, kljub tragičnemu dogodku, je obsojanja vredna, in kot taka nemoralna. Da je mera polna, svetnika, ga. Joža Ocepek, na izredni seji občinskega sveta, namenjeni obravnavi dogodkom na Zgaga koncertu, predlaga: "V imenu pietete predlagam, da današnje seje ni! Komu je potrebno izrekat sodbe še preden svojega ne dorečejo policijske in sodne obravnave?" (citat iz dnevnika Večer). O groza, kakšno sprenevanje!

METOD SVETIČIČ

## Neki občinski tajnik in neka zgaga

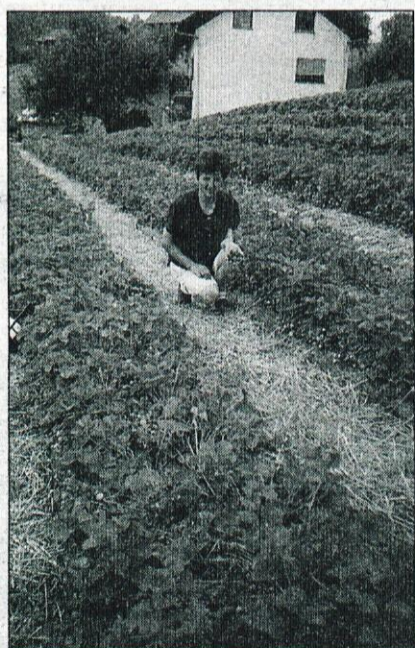
Glede na to, da so nekateri mediji opisali moje negativno soglasje za sporno prireditve v Ribčah, kot neuskajano delo tajnika in župana sem občanom dolžan dati nekatera pojasnila. Najprej konkretno, da delo tajnika in župana v veliki večini ni neuskajano in temelji na medsebojnem zaupanju.

Kar pa se tiče konkretno prireditve v Ribčah je potrebno orisati še nekaj ozadij. S precejšnjim rizikom sem že v letu 1996 izdal pozitivno soglasje za prireditve v Hotiču. Kljub temu, da je bilo nekaj težav, sem v letu 1997 ponovno izdal pozitivno soglasje občine za prireditve v Pogoniku. Pomanjkljivosti pa so se vsemu navkljub, vsakokrat stopnjevale: nestrokovna organizacija, neurejena redarska služba, spori z najetimi redarji in kot posledica tudi druge težave, le milo rečeno. Letos je organizator zopet pristopil k organizaciji prireditve izredno nestrokovno, tako da je imel namen celo popolnoma ignorirati krajanje, lastnike, uporabnike pašnikov, ribiče...

Moram priznati, da je bila tudi odločitev za negativno soglasje težka, saj so nekateri želeli to prikazati kot politično odločitev proti mladim. Po drugi strani pa nisem mogel prevzeti odgovornosti za mlade, ki bi bili ob tako pomanjkljivi organizaciji izpostavljeni hudim nevarnostim za katere verjetno veste. V Litiji smo imeli namreč že večje število smrti mladih zaradi mamil, poleg tega pa je tu tudi preko dvesto mladih zasvojenih z mamili, ki drogo prvič poskusijo že v osnovnih šolah. Tudi če to nima nič skupnega s prireditvijo v Ribah je dejstvo da število zasvojenih vsako leto narašča. Verjetno bodo nekateri protestirali proti dejstvu, vendar apeliram: Obvarujmo našo mladino pred zasvojenostjo!

Vsekakor pa si občina želi veliko prireditve, za mlade in stare, vendar pri vseh soglasjih zahtevamo dosledno upoštevanje občinskega odloka o javnem redu in miru, dodatne pogoje pa kadar so prireditve v bližini prometnic, naselij in v primeru nerazčiščenih razmerij do lastništva zemljišč.

MARTIN HOSTNIK



Antonija in Martin Juhant iz Štangarskih Poljan, ki imata 4000 sadik v enoletnem in 2000 sadik v dvoletnem nasadu, sta v svoji kategoriji zmagala že četrto leto zapored.

## NA KRATKO

## Veterani za praznik

**Šmartno, 24. junija** - Tradicionalno srečanje veteranov vojne za Slovenijo na predvečer dneva državnosti je letos potekalo v Osnovni šoli Šmartno, kjer se nas je zbralo nad 60 članov. Predsednik Območnega združenja Rihard Urbanc nam je spregovoril o nekaterih aktualnih zadevah. V Državnem zboru so že vložili spremembo Zakona o veteranih vojne za Slovenijo, kjer naj bi priznali status veterana od 17. maja 1990 do 26. oktobra 1991, črtali pa naj bi tudi starostno mejo za uveljavljanje pravic, ki je sedaj 50 let.

S posebnim ponosom bi se morali veterani spominjati 17. maja 1990, to je ultimativnega dne Jugoslovanske armade o izročitvi orožja ni videlo v notranosti skladišča JA.

V letu 1998 bomo člani izvedli še nekatere aktivnosti. V septembru bomo obiskali vojašnico artilerijskega bataljona v Postojni in si ogledali Postojnsko jamo, v oktobru pa se bomo sestali na volilnem zboru Območnega združenja zveze veteranov vojne za Slovenijo Litija. Ob dnevu samostojnosti bomo organizirali športno srečanje s tekmovanjem v malem nogometu in streljanju z zračno puško ter obnovili pohod na Tisje, v nas pa tli tudi tiha želja, da bi še v tem letu razvili svoj prapor.

Ob zaključku srečanja je predsednik izročil novim članom članske izkaznice, tako da šteje organizacija sedaj že nad 300 članov; prejel jo je tudi župan Mirko Kaplja, nato pa smo se udeležili osrednje občinske proslave ob dnevu državnosti, ki se je začela ob 21. uri na šmarskem trgu, njej pa je sledilo družabno srečanje.

BORIS ŽUZEK

## Pomoč Posočju

Letošnji velikonočni potres, ki je prizadel prebivalce v Posočju, je med šmarskimi šolarji in delavci šole zbudil sočutje in odločili so se, da jim bodo pomagali. V solidarnostni akciji, ki je potekala v maju, so zbrali 136.300,00 tolarjev in sredstva nakazali na poseben žiro račun OŠ Bovec, za pomoč učencem, ki so ostali brez strehe nad glavo in sedaj živijo v kontejnerjih. Takih šolarjev je v bovški šoli nad 60.

BORIS ŽUZEK

## Srečanje starejših občanov

Krajevna organizacija Rdečega križa Litija - Levi breg, je tudi letos v maju pripravila srečanje starejših občanov nad 73 let. Z aktivisti Rdečega križa so se popeljali na krajši izlet v središče Slovenije, na Geoss. Po ogledu spominskega obeležja na Geoss-u, saj so bili nekateri udeleženci prvič, jih je pozdravil predsednik RK, Karlo Lemut. Po krajšem postanku v gostišču Slivni, je bilo družabno srečanje v gostilni Kimovec v Hotiču. Kulturni program so pripravili učenci osnovne šole Gradec, pod vodstvom mentorice Stanke Sirk.

Ob dobri kapljici in prijetni zakuski se je razvnel klepet. Obujanje spominov, misli na prihodnost in lep majski dan se je prevesil v večer. Polni prijetnih vtisov so se starejši občani vrnili v Litijo. Ob stisku rok za slovo je bila vsem ena sama želja "veliko zdravja in čimprej zopet snidenje". Res, taka srečanja so samo kapljica sreče in zadovoljstva na jesen življenja. Še se bomo srečali, dragi občani, potem bomo krenili kam drugam. Želimo še veliko srečnih, posebno pa zdravih in sončnih dni.

JOŽA GOMBAČ

## Zamolčano

**Litija, 19. maja** - V litijski knjižnici se je ob gostu torkovega srečanja, Petru Jerebu, tokrat zbral ožji krog poslušalcev. Govora je bilo o usodi enega in vseh nemških vojakov, med katerimi je bilo tudi precej slovenskih fantov, in so bili prisilno mobilizirani v okupatorjevo vojsko. Peter Jereb je opisal svojo trnjevo pot po razrvani Evropi, vse tja do Rusije, kjer je končal v ujetništvu. Trpljenje teh fantov je bilo zlasti za današnje razmere nepojmljivo. Najbolj boleče pri vsem pa je to, da so o vsem tem dolga leta po vojni ni smelo govoriti. Zato tudi tako pomenljiv naslov srečanja - Zamolčano. In ne samo, da se ni smelo govoriti. Mobiliziranci so bili celo večkrat tarča napadov in zapostavljanja zlasti s strani države, ki jih je označila kot drugo ali tretjerazredne državljane.

Sele v letih slovenske svobode se je nekdanjimi vojaki začelo močnejše gibanje za doseg njihovi pravic, vendar na žalost niti mlada država nima prevelikega posluha zanje. Primerno bi seveda bilo vsaj, da se jim prizna status žrtve II. svetovne vojne in da se jim končno tudi nudi pomoč pri pridobivanju pokojnin kot imajo to urejene druge države v sporazumih z Nemčijo.

UGO

## Tretje mesto mladincev PGD Sava na državnem tekmovanju

**Črenšovci, 9. maja** - Državno gasilsko tekmovanje za memorial Matevža Haceta je bilo tokrat v Žižkih - občina Črenšovci. Tekmovanja se je udeležila tudi ekipa mladincev iz PGD Sava. Med 32 ekipami, ki so tekmovale v isti konkurenci, so zasedli odlično 3. mesto.

IVAN LOVŠE

## Prošnja!

Invalidka iz Litije išče osebo - voznika, ki bi jo bila pripravljena dnevno z osebnim avtomobilom voziti na delo v Ljubljano. Avto in bencin sta zagotovljena. Kdor bi bil pripravljen pomagati, naj pokliče na tel. št. 883 - 217 (Center za socialno delo, g. Tori).

## S prijatelji na poti...

**Polšnik, 7. junija** - Že tretjič je Športno društvo Polšnik organiziralo pohod Od cerkvice do cerkvice. 35 mladih je zopet dokazalo, da Polšničani nismo kar tako, in da smo sposobni marsikaj narediti. Pohodnike smo pričakali pri župnišču, kjer smo jim ožigosali izkaznice ter jih pogostili s kavo, čajem, žganjem in pecivom. Po prijetni gozdni poti nad Šumnikom smo se bližali vznožju Ostreža, katerega smo osvojili po grebenu, ki je bil za nekatere majhna preizkušnja in vendar večini ni delal težav. Na vrhu smo se ob cerkvi Svete Katarine odpočili in odžejali. Počitek pa so nam polepšali pevci MoPZ Polšnik z nekaj odpetimi pesmimi.



Polšničani še vedno ohranjajo domače obrti.

Pot nas je vodila do naslednje cerkvice, in sicer na Stranskem vrhu. Tam so nas čakali litijski skavti, ki so zares popestrili naš pohod. Na kratko so predstavili svoje delo, tako z besedo kot z dejanji, saj so zakurili ogenj, postavili šotor, bivak... Pohodniki so lahko na ognju pekli kruh, nekateri so se preizkusili v plezanju na drevo, pri čemer so jim pomagali izkušeni skavti. Skupaj smo peli in se šli zabavne igre. Kar prehitro je minil čas, ki je bi namenjen postojanki na Stranskem vrhu, vendar smo morali obiskati še eno cerkvice, in sicer cerkev Svetega Jurija na Glinjeku, kjer smo imeli sveto mašo v naravi, na gozdni jasi, ob vznožju cerkvice. Tam so se nam pridružili še pevci iz Podkuma, ki so skupaj s skavti in domačim cerkvenim zborom polepšali petje pri maši,



Pretežno mladi pohodniki so se odpočili na jasi pred cerkvico.

s katero smo se zahvalili Bogu za naše srečanje.

Pohodniki so zaključili pohod pri OŠ v Polšniku, kjer so se podkrepili z okusnim golažem, ob tem pa nam

skedenj z vsemi pripomočki za mlatenje pšenice, pa prelepi prtički, pletene nogavice, copate, kape, rokavice, šali, puloverji, ženska krila...

Vaščani so podarili jajca, rezance, zelo dobre hlebce kruha iz krušne peči, salame, klobase, bržole, domače vino, mast, domače žganje z različnimi dodatki ali brez, ribezov in bezgov sirup, fižol, razne vložene solate, kumarice in papriko v kisu, med, marmelade, kompote ter sveže jagode in češnje in pa ogromno domačega peciva.

Izdelke smo s pomočjo srečelova razdelili med obiskovalce in si tako pridobili sredstva za pokritje stroškov pri organizaciji, saj drugih finančnih virov nismo imeli. V tem času se je potrebno znajti tako ali drugače, vendar upam, da nam bo naslednje leto tudi občina priskočila na pomoč s finančnimi sredstvi za to prireditev, saj smo že večkrat dokazali, da smo uspešni. Imamo voljo do dela in ideje, vendar brez denarja ne gre, zato upam, da nam bodo prisluhnili.

Zahvaljujemo se vsem Polšničanom, ki ste žrtvovali svoje delo in dragocen čas ter izdelali izdelke. Potrebno se je zahvaliti vsem lastnikom zemljišč, ki ste brez problemov odstopili svoje travnike in poti. Hvala tudi vsem lastnikom zemljišč, ki ste brez problemov odstopili svoje travnike in poti, in vsem ostalim, ki ste se odzvali našim prošnjam za pomoč pri organizaciji. Dobro se z dobrim vrača...

Naše delo ni zgolj le nekaj zasebnega, ampak gre tu za osebno rast vsakega, saj izmenjava medsebojnih talentov gradi ustvarjalnost, odgovornost, iznajdljivost, solidarnost in s tem kulturo, ki je polna življenja.

MATEJA SLADIČ

## Leseni rogovi Jožeta Setničarja

**Kresnice, 18. aprila** - Na spomladanskem koncertu kresniškega ženskega pevskega zbora so prvič javnosti zaigrali tudi Kresniški leseni rogisti. Poželi so buren aplavz obiskovalcev. Devet rogistov je ubrano pihalo v instrumente, ki jih je izdelal Jože Setničar iz Kresnic. Jože Setničar že več kot 35 let igra trobento, prej v litijski, sedaj pa tudi v moravski godbi na pihala. Pred tremi leti je v železničarki reviji videl sliko švicarskih rogistov, ki so igrali na lesene rogove, na prehodu v gozd pa smrekove in borove veje, ki so bile pripravne za izdelavo rogov. Združil je idejo, material in rokodelsko spretnost in izdelal prvi leseni borov rog.

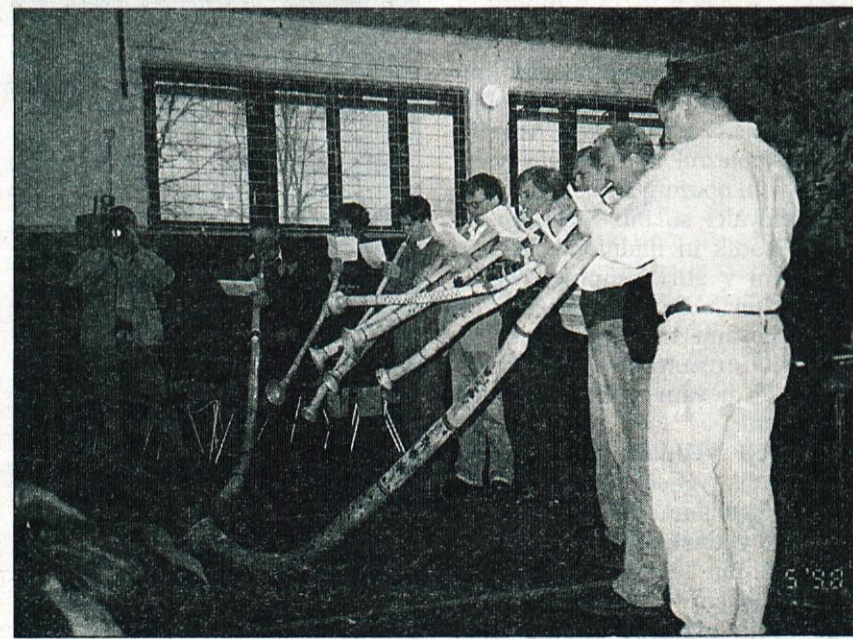
Rog izgleda takole: V gozdu poišče prav debelo, trobentasto oblikovano ter ukrivljeno in posušeno vejo. Takšne veje rastejo na smrekovih in borovih drevinah, pri katerih krošnje segajo do tal. Vejo, ki je še v lubju, po dolžini prežaga na dve polovici. V obe ročno izdolbe žleb in nato obe polovici zlepi. Rogu odstrani lubje, ga obrusi in ga okraši v vžigajem in barvanjem. Rog polakira. Nato ga uglaši na osnovni ton tako, da določi dolžino

roga s pomočjo instrumenta za uglaševanje. Ustniki rogov so bili na prvem koncertu kar od trobent, v bodoče pa bodo struženi iz lesa.

Rogisti igrajo koračnice in fanfare po notah za lovske rogove, vendar jih mora vodja rogistov prilagoditi kakovosti zvoka posameznih rogov. Nekateri lepše in bolj natančno igrajo nizke, drugi pa visoke tone.

Jože je ročno izdelal že enajst rogov. Pri izdelavi vsakega je pridobil novih izkušenj in znanja, zato vsak nov rog lepše poje. Takšnih rogov, kolikor mi je znano, pri nas v Sloveniji še ni izdelal nihče. Pri igranju se v glas rogov vtike mehko blesa, tudi zato je poslušanje lesenih rogov posebno glasbeno doživetje.

ANDREJ GROŠELJ



## Litijska gasilska mladina je tekmovala

**Črenšovci** – Dne 9. maja je bilo razpisano državno gasilsko tekmovanje za pionirje in mladince za memorial "Matevža Haceta". Domačin tekmovanja pa je bilo PGD Žizki iz gasilske zveze Ljutomer, samo tekmovanje pa je bilo v Črenšovcih. V naši gasilski regiji Ljubljana III, kamor spada tudi Litija, letos ni bilo regijskega tekmovanja, zato so se vsi naši prvaki iz občinskega tekmovanja udeležili direktno na državno prvenstvo. Na omenjeni dan smo se že zelo zgodaj odpravili na pot, in to kar z avtobusom, saj je tekmovalo kar pet ekip, in sicer: mladinke z Vač, mladinci iz Save, pionirke z Vač, pionirji iz Jablanice in Kresnic. Tako je naša družina skupaj s tekmovalci in spremstvom štela kar 71 članov. Pot nas je vodila preko Vač, Trojan, Celja, Maribora, Murske Sobote do Črenšovcev. Mladinke z Vač so bile po razporedu kmalu na vrsti, zato se je, bliže ko smo bili, nervoza stopnjevala. Nastopilo je prek 170 ekip v vseh kategorijah. Ob pogledu na takšno število mladih gasilcev ti zastane dih, saj ti misel, da se gasilstvo lepo razvija naprej, navdaja s prijetnimi občutki. Tekmovanje je bilo zares pravo, saj ni manjkalo veselja, žalosti in



razočaranja. Vsaka sekunda je pomembna, vsaka napaka je usodna. Pa vendar je pri vsej zadevi, kljub znanju, potrebna tudi sreča, ki pa so jo žal deležni le redki srečneži. Črpalke so brnele, voda je brizgala, tarče so padale. Naj povem, da je to memorialno tekmovanje vsakih pet let, sestoji pa se iz vaj: mladinci in mladinke - mokra vaja z motorno brizgalno 300 ali 500 litrov z zbijanjem 2 tarč in pa štafetni tek na 350 metrov dolgi progi, pionirji in pionirke pa izvajajo vajo z bren-tačo - zbijanje tarče in pa štafetni prenos vode.

Kljub majhnim spodrsrljajem organizatorja je bilo tekmovanje končano in privedeno h koncu v rednem predvidenem času. Vsi smo se odpeljali na kosilo. Kljub dolgemu čakanju na hrano smo bili vsi polni vtisov, debat in razprav "kaj bi, če bi, lahko bi...". Popoldne smo se po regijah razvrstili pred slavnostno tribuno. Kljub predolgim govorom vodstva in gostov (zvrstilo se je šest govornikov, kar je mnogo preveč, zato smo pooblašeni tudi protestirali na seji predsednikov komisij za delo z mladimi) smo dočakali trenutek, ko smo izvedeli za rezultate. Bili smo res veseli, saj so mladinci iz Save dosegli odlično 3. mesto, mladinke z Vač pa 4. mesto. Tega res nismo pričakovali. Omenim naj še odlično 12. mesto pionirjev z Vač. Veseli in prepoteni (bilo je zelo vroče) smo se preko Ormoža vrnili domov. Med potjo pa ni manjkalo petja in veselega razpoloženja.

Naj ob tej priliki povabim vse mlade v naši občini, ki nihajo ali bi ali ne bi, naj se nam pridružijo. Družili se bomo, tekmovali in se imeli lepo.

SLAVKO JALOVEC



Kulturno umetniško društvo "Venčeslav Taufer"

## Verjamemo vase

Na pobudo Anice Kotar so oktobra preteklega leta sklicali občni zbor, na katerem so sprejeli nova pravila društva in izvolili nove člane organov. Upravni odbor se je večkrat sestel, da se je posvetoval in uskladil vse formalnosti v zvezi z novim zakonom o društvih in ureditvi finačnega poslovanja. Potem pa se je delo lahko začelo. V spomladanskem delu je skupina Zlati žarek sodelovala na proslavi ob materinskem dnevu v prostorih OŠ Dole. Organizirali so Pomladni koncert, kjer sta zapela MOPZ Papirničar z Jagnjenice in domači mladinski zbor. Gostili so Prosvetno društvo Svibno, ki se je predstavilo z veseloigro Tekma za moža. V prenapolnjeni dvorani je odmeval smeh, ki ga ljudje še kako zelo potrebujemo.

V mesecu aprilu, točneje 26.4. 1998, so pripravili prireditev z naslovom Otroški živ žav. Prišlo je veliko otrok, ki so se zabavali ob glasbi, plesu, raznih koticikih. Sodelovale so skrbne vzgojiteljice, ki so otroke motivirale z izdelovanjem figuric iz plastelina in risanjem ter ličenjem. Pa tudi dobrot ni manjkalo, saj se je bilo v vročem popoldnevu kar prijetno hladiti s sladoledom, ki so ga dosladili, živahnost, radovednost in veselje, da je bilo lepo.

Na predvečer dneva državnosti, v sredo 24. 6. 1998, so pripravili kresovanje. Obudili so star ljudski običaj, bogastvo tradicije "Ob kresu se dan obesi".

Prazaprav sta tistega dne potekali kar dve prireditvi: prva je bila slovesnost ob zaključku šolskega leta, kjer so najboljši učenci prejeli knjižne nagrade. Vsi pa so ob skrbni podpori učiteljev pripravili program, razstavili izdelke in prelistali glasilo Prve brazde.

Po obeh proslavah se je mnogo ljudi zbralo ob kresu, pozabilo na vsakdanje skrbi in tegobe ter se povesevalo s prijatelji ob zvokih dua Vresk. V programu je zapel MOPZ KUD Polšnik nekaj domoljubnih in kresnih pesmi. Zbranim je spregovoril g. Marko Juvancič, predstavnik občinske uprave. Spomnili smo se dogodkov pred sedmimi leti, slišali mnogo vzpodbudnih in lepih besed, nekaj pa je bilo tudi kritičnih, na račun našega odnosa do države in lokalne samouprave.

Ja, saj nam dandanes prijateljskega druženja primanjkuje, tako kot nam primanjkuje takih ljudi, ki bi bili pripravljeni, kaj storiti v korist



družabnega življenja na podeželju. Izjeme so vedno in pri slednji prirreditvi je velik delež prispevala družina Tekavec, ki je žrtvovala veliko svojega prostega časa. Pri izvedbi so pomagali člani glasbene skupine in peščica zunanjih sodelavcev.

Prej izjema kot pravilo so ljudje, ki so s svojim prizadevanjem in doslednim uresničevanjem zasta-



vljenih ciljev društva, pripravljeni še kaj storiti.

Vsa prizadevanja in zadovoljstvo pa kali dejstvo, da nastopajo v stari dvorani, ki je potrebna obnove, saj ne ustreza varnosti, ki naj bi jo tak objekt imel. Potrebno je ogromno

predpriprav, da je vsaj za silo usposobljena za prireditev. Prednostna naloga društva je poizkus urediti dvorano, ki je v lasti Župnijskega urada Dole. Dela jim torej ne bo zmanjkalo.

To je zgodba o intuiciji in o ljudeh, o krajih in stvarih ter o tem, kako prijetno je nekaj lepega storiti tudi za druge. JOŽICA VRTAČNIK

**MALI OGLAS:** Prodaj malo rabljeno pasjo hiško. Dolžine 1.80 m, širina 1.20 m, višina 1.20 m, kritina opeka. Cena 25.000,00 SIT. Telefon: 0609-611-631.

## NA KRATKO

### Padalci na Primskovem

Primskovo poznamo med drugim kot izredno razgledno točko na obrobju dolenskega gričevja. Pogled sega tu od Trdinovega vrha preko Sneznika, Krima, Julijskih Alp, Karavank, Kamniških Alp do Kuma. Zadnje čase pa ga zelo radi obiskujejo še jadralni padalci. Tako lahko pogosto vidimo padalce, ki so si vzletišče našli kakih sto metrov pod cerkvijo, pristajajo pa med Mengšom in Mišjim Dolom - pač odvisno od smeri vetra. V pogovoru z enim izmed njih smo izvedeli, da so najboljši pogoji za jadrnanje ob jasnem vremenu in v popoldanskem času. Takrat so zračni tokovi najugodnejši in jadrnanje je tako najbolj varno.

Vsem jadralnim padalcem želimo še veliko uspešnih skokov in čim manj ponesrečenih skokov med drevesi.



### Dejavni Primskovčani

Meseca junija je bilo Kulturno-športno društvo Primskovo kar precej dejavno. Tako so 13. junija organizirali in izpeljali pohod na 1667 metra visok Ratitovec v Skofjeloškem hribovju. Do vasi Prtovč so se pripeljali z avtomobili, od tu naprej pa peš do Krekove kočice in vrha Ratitovca. Vsi udeleženci so bili (kot kaže slika z vrha) dobro razpoloženi in zagotavljajo, da se bodo udeležili tudi naslednjih pohodov.

"Ob kresu se dan prebes" so dejali člani Kulturno-športnega društva Primskovo in na predvečer Janeza Krstnika, to je 23. junija, pripravili kresovanje na Poljanah pri Primskovem. Udeležilo se ga je kar precej predvsem mladih Primskovčanov in mnogi so vztrajali ob njem do ranih jutranjih ur. Ob tem velja omeniti, da za pripravo kresa niso uporabljali gum ali drugega umetnega materiala.

V noči med 26. in 27. junijem pa je potekal tradicionalni nočni pohod na Brezje. Tudi tega so se udeležili naši člani. Ob pol deveti uri se je pričela maša v šentiviški cerkvi v Ljubljani ob pol desetih pa se je pričel pohod mimo Kranja na Brezje, kamor so najbolj zgodnji prispeli že okoli pete ure zjutraj. Vsi udeleženci pa so se zbrali do sedme ure, ko je nadškof Franc Rode imel mašo.

Vsekakor zanimiva prireditev, ki se ji spleča prihodnje leto pridružiti. Udeleženci so se nazaj v Ljubljano vrnili s posebnimi avtobusi.

MIHA OVNIK

### Predstavitve nove knjige Magdalene Metelko

**Črni Potok, 21. junija** – Dom Tisje je kot vsako leto praznoval svoj praznik in organiziral tradicionalno srečanje s svojci. Direktor doma, Gusti Groselj, je v kratkem nagovoru pozdravil vse prisotne in med drugim napovedal kulturni program: predstavitev knjige "Ljubezna in okamenelo srce" domačinke Magdalene Metelko (Ambrož), v katerem sta sodelovali tudi napovedovalka Mirjam Suhadolnik ter priznani kompozitist in glasbenik Lado Jakša. Predstavila sta pesem iz prvega dela knjige z naslovom "Okamenelo srce". Umetniški, čuteči glas se je prelival z izbrano glasbo, skomponirano prav za to pesem.

Kako naj v enem stavku povemo, kakšna knjiga je to? Najbolje bo, da uporabimo kar izvirne besede dosedanjih bralcev: "...najbolj dovršena Platonova filozofija povedana na nenavadno preprost način...", "...sveto pismo za laike...", "...priročnik za pomoč iz vsakršne stiske, v kateri se lahko kdaj znajde vsakdo izmed nas...", "...slovenski 'mali princ...'...", "...škoda, da te knjige nisem imela pri sebi takrat, ko mi je umrl mož...", "...iz knjige seva zdravilna energija...", "...med branjem knjige me obide nenavadna sreča...", "...knjiga me je naučila brezpogojno ljubiti ne le otroke, temveč tudi odrasle...", "...dvigne mi samozavest, da se počutim pomemben človek, popolnoma sam odgovoren za vse..."

Knjiga ima 232 strani in je izšla v samozaložbi na Vrhniki letos marca. Fotografije na ovitku prikazujejo dve sliki avtorice Magdalene Metelko izdelani s posebno tehniko (zdrobljeni kamni v naravnih barvah so prilepljeni na staro, ročno tkano platno) in spadajo v serijo "Stoletno platno - tisočletni kamen - večna duša". Na voljo je v trgovini "Pod hribov" pri Poloni Gorenc v Litiji, na Trgu svobode 2.





## 2. kresni večer v Litiji

**Litija, 23. junija** – Svetniki mestne skupnosti Litija so se v sodelovanju s fundacijo Villa Litta klubom znova odločili za organizacijo kresnega večera v stari Litiji, tokrat na Svetčevi ploščadi. Tako naj bi ta prireditev postala tradicionalna in privabljala vedno več ljudi. Kot že lani, so si tudi letos organizatorji zaželeli, da bi prireditev pospremil čisto pravi kres, ob katerem bi se lahko razvilo ljudsko rajanje.



Sicer pa so na torkov večer sodelovali litijska godba na pihala Big Litus Band, moški pevski zbor Lipa ter mešani upokojenski zbor. Ves program je s spremnim besedilom povezovala Joža Ocepek, zbrane pa sta v imenu organizatorjev pozdravila še Janez Kres, podpredsednik Mestne skupnosti, in Martin Brilej, predsednik fundacije. Brez dvoma je bilo največje veselje, zlasti za mlade, uživati ob čarovnijah, ki jih je uganjal čarodej. Ob njem so se lahko preizkusili mladi in stari.

Kresni večer pa je žarel še dolgo v noč in le tu in tam po okoliškem hribovju je utripala kakšna svetleča se luč. UGO

## Slovesno za praznik

**Šmartno, 24. junija** – Ob največjem prazniku, dnevu državnosti, je potekala na predvečer osrednja občinska proslava na trgu v Šmartnem. Praznovanje se je začelo že ob 18. uri s prikazom nekaterih domačih obrti, nadaljevalo pa s prireditvijo ob 21. uri, ki so jo popestrili tudi pritrkovalci z ubrano pesmijo zvonov. O pomenu praznika



je spregovoril svetnik Zvone Šavor, v kulturnem programu, ki ga je vodila ga. Katja Kragelj, pa tamburaški orkester in šolska plesna skupina Smrklja. Svečanost so sklenili vsi nastopajoči ob pomoči obiskovalcev s tradicionalno pesmijo Prelepa je ta šmarska fara, nato pa se je začelo ob zvokih ansambla Zlati klasi družabno srečanje. Praznovanju sta prisostvovala, poleg mnogih obiskovalcev in vojnih veteranov, tudi oba poslanca v Državnem zboru, Mirko Kaplja in Franci Rokavec. B. Ž.

# ZLATOMAŠNIKA

dr. Ivan Merlak

## Spomini na Litijo so lepi

**Kar prvo vprašanje oz. odgovor se naj navezuje na Litijo, saj ste, kot je znano, tu službovali v letih 1957 do 1965, in menda je bila to celo vaša prva pastoralna postojanka.**

Ni čisto tako, saj sem pred tem že dve leti kaplanoval na Vrhniki, nakar sem moral oditi na služenje vojaškega roka. Po vrnitvi sem dobrih pet let opravljal službo tajnika na škofiji, vmes pa zlasti ob koncu tedna pogosto priskočil na pomoč kakšni župniji, navadno na Ježici, kjer sem še poučeval verouk.

Sicer pa so bila ta leta polna doživetij in tudi izkušenj. Če na kratko povzamem: vojaški rok sem opravil v Travniku in je trajal samo eno leto, saj sem bil univerzitetni diplomant (takrat je bila Teološka fakulteta še v okviru Univerze), med službovanjem na škofiji pa sem še doktoriral.

**Torej v Litijo le niste prišli povsem brez prakse.**

Dve leti kaplanovanja mi je dalo marsikatero izkušnjo, v vojski sem se tudi kot duhovnik lahko uveljavil že zaradi izobrazbe in starosti, predvsem pa, ko sem prevzel vodenje vojaškega pevskega zbora, kar mi je bilo še v posebno veselje. S tem sem imel stalen stik s sovojniki in dela je bilo dovolj. Kot tajnik sem s škofom obiskal in spoznaval življenje mnogih župnij in tako bil tudi prvič v Litiji l. 1953 na birmi.

**Na kakšne razmere ste tu naleteli, ko ste nastopili službo župnika?**

Reči je treba, da sem bil prijazen sprejet in tudi ves čas mojega bivanja v tem mestu mi ostaja v prijetnem spominu. Nisem doživel posebnih nasprotovanj, razen seveda, kar je bilo skoraj obvezno, večkratnih zaslisanj s strani ljubljanske Udbe. Spomnim se tudi kazni, ki sem jo moral plačati za opravljen blagoslov velikonočnih jedil pri kapelici v Gradcu.

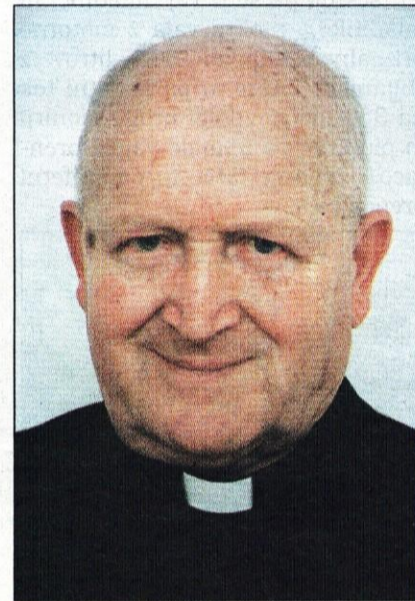
Udeležba otrok pri verouku je bila zelo velika; redno ga je obiskovalo več kot 300 otrok. Dvakrat sem imel birmo: l. 1959 (250 birmancev) in l. 1965 (200 birmancev), vmes pa je ena generacija odšla še v Šmartno. Najlepše spmine imam na misijon l. 1961 ob 25-letnici župnije. Misijon so vodili jezuiti, ki so takrat stanovali na Bogenšperku. Udeležba pri stanovskih govorih je bila presenetljiva: 710 žena in mater pri dveh govorih, 220 deklet, prav tako 220 moških in celo 90 fantov. In če pomislite, da se je to dogajalo v časih, nenaklopnih verskemu udejstvanju, in po številčnosti prebivalstva pol manjši Litiji, kot jo poznamo danes (3000 faranov). Verska zaveza je bila zares visoka, kar priča še podatek o prek 1000 spovedanih vernikov.

Obenem smo takrat kupili orgle za spremljavo pevskega zbora, ki se je takrat oblikoval in pomladil. Kot rečeno, sem imel veliko veselje s petjem. Večji načrt, ki nam je ta-

krat uspel je bil skupni nastop s šmarskim zborom ob neki obletnici. Imeli smo tudi že mladinsko veroučno skupino.

**Menda se še s posebno ljubeznijo spominjate kapelice na Litijskem polju, ki je mnogi Litijani morda niti ne poznajo več...**

Ta kapelica je bila čisto na samem sredi njiv in prav prijetna točka za krajši sprehod v večernih urah. Celo kakšne goste iz Ljubljane sem popeljal do tja. Vovkova Johanca je imela na skrbi krašenje. Litija, kot jo poznamo danes, je pre-



dr. Ivan Merlak

cej večja. Hiše se namreč razprostirajo po Grbinu in proti Šmartnem, da o Litijskem polju ne govorim. Podobno je bilo na levi strani, kjer je danes pozidana Graška Dobrava.

V Litiji sem doživel še potres l. 1963, po katerem smo morali porušiti staro župnišče, kamor se je sedaj razširila povečana župnijska cerkev. Takrat me je še posebej zaskrbelo, kaj se je zgodilo z novimi orglami, saj so v cerkvi nastale zevajoče razpoke.

**Kakšne pa so bil povezave z Ljubljano?**

Sam sem se večkrat odpravil po opravkih v Ljubljano, seveda predvsem z vlakom. Zame je bilo to še posebej pomembno, saj sem na ta način vzdrževal redne stike tudi s škofijo in fakulteto, in bližina Litije ter Ljubljane mi je to omogočala.



Dr. Merlak z novomašnim križem pred 50 leti.

Tako sem se tudi po koncu službovanja v Litiji hitro vklopil v dogajanja. Že l. 1964 bi moral namreč postati profesor na Teološki fakulteti, a me je zavrnila takratna Verska komisija, zato sem naslednje leto prevzel urednikovanje in upravo verskega časopisa Družina. Ta je namreč prerasla meje koprške škofije in postala vseslovenski časnik.

**Lahko narediva še nekaj primerjav: izhajate iz kmečkega okolja (Gornji Logatec) in kakšne razlike ste npr. opazili v Litiji?**

Gotovo je bila razlika že na prvi pogled očitna. V Litiji sem imel opraviti z izrazito delavskim okoljem, kar pomeni vsaj drugačno strukturo prebivalstva. Posebna značilnost je bil za tedanje razmere izredno visok odstotek zaposlenih žensk. Tovarna (predilnica) se je hitro namreč širila. Poleg tega smo imeli še staro, meščansko Litijo, ki se je počasi izgubljala v množici. Spremljal sem postopen preobrat, bolj pregledno sliko o zgodovini Litije pa sem si ustvaril ob prebiranju župnijske kronike za nazaj.

Večkrat sem tudi javno povedal, da je župnija Litija nastala prepozno. Že sredi prejšnjega stoletja tekla železnica po savski dolini in se je središče okoliških krajev premikalo iz Šmartna proti Litiji. Ta je tudi pridobivala na gospodarskem, prometnem in upravnem pomenu. Takrat bi bilo treba ustanoviti še župnijo. Podobno se je dogajalo v Logatcu, kjer se je središče pomaknilo iz Gornjega v Dolnji Logatec, tudi v tem primeru k železnici, a tam so z ustanovitvijo župnije mnogo bolj pohiteli.

**Naslednja primerjava se naj dotakne Litije kot jo vidite danes, z novo cerkvijo. Ste namreč tudi arhidiakon, odgovoren za to področje.**

Najprej naj povem, kaj pomeni arhidiakon. To je škofov namestnik za določeno območje in z nekaterimi nalogami: vsaka štiri leta opravlja vizitacijo (pregled) župnij, je član personalne komisije in na ta način tudi sodeluje pri izbiri primernih duhovnikov za posamezno mesto, umešča nove župnike na župnijo, je izredni birmovalec, se udeležuje pastoralnih konferenc duhovnikov, opravlja še druge poverjene mu naloge. Naš arhidiakon obsega litijsko, zagorsko, kamniško in domžalsko dekanijo. Kar se tiče zadnjih sprememb v Litiji pa moram še reči, da sem o novi cerkvi razmišljal že sam. Predvideval sem, da stara cerkev ostane, novo pa bi gradili na cerkveni zemlji, kjer danes stoji športna dvorana. Menim pa, da je novi načrt, zlasti glede na prostorsko stisko, idealen. Vesel sem, da bom smel v tej zgradbi obhajati svojo zlato mašo.

Litiji in Litijanom želim, da poleg cerkve iz hladnega betona in kamnja sezidajo še živo Cerkev. Cerkev smo namreč ljudje in prav je, da ti ljudje vzljubijo svoje občestvo, so mu pripadni ter zanj tudi kaj žrtvujejo. Tudi škof Vovk je dejal: "Cerkev je najlepša takrat, kadar je polna vernikov."



# POZDRAVLJENA

Franc Zaplata

## Doslej edini duhovnik iz Litije

**Eden izmed dveh zlatomašnikov ljubljanske nadškofije ste letos tudi vi, gospod Franc Zaplata. Mnogi, predvsem starejši Litijani se Vas še spominjajo kot vrstnika iz otroštva.**

Seveda samo iz otroštva, saj sem bil v Litiji rojen že 13. septembra 1923. Krščen pa sem bil na Savi, saj je levi breg takrat spadal pod to župnijo. V Litiji sem nato obiskoval tudi osnovno šolo v letih 1929 do 1934. Od takrat pa sem se redno vozil, kakor danes še mnogi, na Klasično gimnazijo v Ljubljano vse do prihoda Nemcev 1. 1941. Takrat je mama sicer želela, da ostanemo skupaj, vendar sem dobil poziv za delo v Celovcu. Prečkal sem torej nemško-italijansko mejo in v letu 1942 dokončal 8. razred v Ljubljani. Na praznik sv. Petra in Pavla so Italijani izvedli racijo ter vse moške odpeljali v kasarno na Metelkovi. Štirinajst dni pred maturo so me poslali v Gonars. Tam sem pod šotorom ostal do novembra.

### Kako pa je bilo potem s študijem in odhodom v bogoslovje?

Brez mature me niso hoteli sprejeti in moral sem se izredno vpisati na Teološko fakulteto. Obenem sem se pripravljaj še na maturo in jo tudi uspešno opravil. Sprejet sem bil tudi v bogoslovje, vendar se je pojavila nova težava, tokrat zdravstvena. Hudo sem zbolel za tuberkulozo in vse do avgusta 1945 hodil na zdravljenje. Kljub vsemu sem nadaljeval s študijem, oproščen pa sem bil delovnih in vojaških obveznosti, in kakor vemo danes, s tem tudi gotove smrti.



Novomašni križ je sprejel iz rok svoje sestre.

### Vendar ste še vrnili v Litijo?

Da, ko smo se maja 1945 umikali na Koroško, sem po naključju v Črnučah opazil smerokaz za Litijo in se odpravil ob Savi navzdol. Nisem imel težav, saj sem bil taboriščnik, imel sem potrdilo o bolezni in študiju, pa še proletolec sem bil povrh vsega, doma iz tovarniške hiše na Graški Dobravi.

V Litiji sem doživel sila neprijeten dogodek. Otroci, med katerimi je bil



Franc Zaplata

tudi moj bratec Feliks, so namreč naleteli na granato in drobec streliva ga je ubil. Umril je na mojih rokah. Pri tej tragični nezgodi pa smo doživeli še zasmehovanje nekaterih, češ zakaj bi ga cerkveno pokopali. Pokopal pa ga je rojak iz Brega, gospod Simončič.

### Uraden odhod iz Litije pa je bil točno pred 50 leti.

Takrat sem zapel svojo novo mašo. 12. julija 1948, v nedeljo 4. julija pa sem bil posvečen. Novomašni govornik naj bi bil župnik pri sv. Petru v Ljubljani, nekdanji litijski kaplan, Ivan Pavlin, a je bil nekaj dni pred tem obsojen na 18 let zapor. On je bil v mojih dijaških letih vzor duhovništva, lahko bi rekli duhovni oče. Pomagal mi je tudi, da sem se odločil za gimnazijo.

Povedati moram tudi, da sem dosedaj edini novomašnik iz naše župnije, ustanovljene 1936. leta.

Upam, da bom dočakal še kakšnega. Pa še to; ko sem daroval prvo mašo v Litiji, se je med ljudmi zaradi moje bolezni šušljalo: "Škoda ga je, saj bo kmalu umrl. Jetiko ima." Vsi, ki so tedaj tako govorili, so že umrli. Jaz pa sem živ in kolikortoliko še pri pomoči navkljub svojim 75-im letom.

### Po novi maši pa se je začela Vaša življenska pot duhovnika.

Moje prvo mesto je bila Šmarjeta na Dolenjskem kot kaplan pri bolnem župniku, ki je čez nekaj dni odšel na onokološko kliniko v Ljubljano, zato sem moral v celoti prevzeti vse župnikove obveznosti. Bilo je veliko dela: 7 podružnic v slabem stanju, potrebnih obnove v tistih letih pomanjkanja. L. 1950 je župnik umrl, sam pa sem bil poslan na služenje vojaškega roka v Raško, kazensko postojanko, kjer smo delali tudi preko vikenda, se umivali v ledeni reki... K sreči sem zaradi diplome služil samo leto dni.

V Šmarjeti sem nato ostal do leta 1969, ko sem bil premeščen v Trebnje. To je bila zopet težavna župnija z 12 podružnicami, brez kaplana. Vsaj pri verouku so mi pomagale šolske sestre. Leta 1972 smo se lotili velike reči. Porušili smo podružnico na Vinagorici in sezidali novo, le zvonik je ostal star. Rednega kaplana sem dobil šele zadnji dve leti.

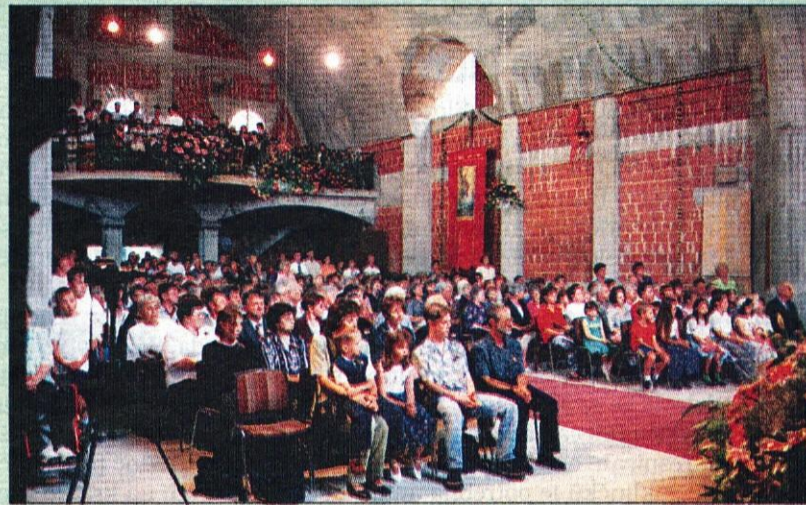
Avgusta 1981 sem prišel v Ihan. Tu sem dočakal zlato mašo. Kdo bi si mogel misliti, ko sem bil vedno tako slaboten. Lahko rečem le: "Bogu hvala za njegov neizrekljiv dar duhovništva."

### Morda bi izrekli še kakšen spomin na Litijo?

1929. leta se živo spominjam poplave, ljudje so bežali iz vseh stavb, celo za leseni most smo se bali, da ga bo odneslo.

Morda je zanimivo tudi, kot sem že prej omenil, da je bila pred ustanovitvijo župnije Litija razdeljena na tri fare: Gradec na levi strani je spadal pod Savo, Zgornji Log pod Vače, ves desni breg pa v Smartno. Na litijsko pokopališče pa so pokopavali le Litijane, vse druge pa na matična farna pokopališča.

Sicer pa je po petdesetih letih vse drugače. Kar težko je narediti kakršnokoli primerjavo.



## Zlatomašni jubilej v Litiji

Litija, 5. julija – Malokdaj se v Litiji na kakršnokoli priložnosti zbere toliko ljudi, kolikor se jih je v nedeljo, kljub muhastemu vremenu, v litijski cerkvi. Po razdeljenih spominskih podobnicah sodeč je kar dvema zlatomašnima jubilej

vljenjskih poti obeh slavljencev.

Prisotni so bili vidno ganjeni, kar je poleg velikega števila še dodatno potrdilo priljubljenost obeh duhovnikov med Litijani. Prvi je namreč litijski rojak, rojen že leta 1923, in tudi edini novomašnik v



ljema prisostvovalo 800 vernikov iz Litije in okoliških krajev. Ob zlatomašnikoma, Francu Zaplati in dr. Ivanu Merlaku, je somaševalo še 30 duhovnikov, prav toliko pa je bilo tudi narodnih noš. Osrednji nagovor je imel škof msgr. Jožef Kvas, ki se je dotaknil tako pomena duhovništva kot tudi ži-

župniji; dr. Merlak pa je bil tukaj župnik v letih 1957 do 1965, sedaj pa je še vedno tudi arhidiakon, odgovoren za naše področje.

Po bogoslužju so sledile še zahvale faranov in obeh zlatomašnikov, zunaj pa so dekleta postregla z dobrotami, ki so jih prispevale litijske gospodinje.

## Blagoslov grajske kapelice



Bogenšperk, 7. junija – V gozdu ob razvalinah nekdanjega gradu Lichtenstein znova razveseljuje popotnika pogled na lično obnovljeno kapelico. V zadnjih letih so jo z vestnim delom uredili do mere, da je v ponos lastnikom in kot veren posnetek stare. Sam blagoslov je opravil provincial slovenskih jezuitov, o. Lojze Cvikl, kar ima svojstven in simboličen pomen. Namreč ravno jezuiti so tisti, ki so petnajst let bili varuhi tega svetišča in stanovalci na gradu Bogenšperk. Tudi tokrat sta se slovesnosti udeležila krepka devetdesetletnika, br. Friderik in br. Lovro, ki se še živo spominjata na Bogenšperku preživetih časov.

Zbrali so se tudi okoličani, ki se prav tako z veseljem spominjajo patrov v gradu, njihove prijaznosti in lepih obredov, ki so se tam vršili. Jezuiti niso bili prostovoljno na Bogenšperku, saj so jih sem pregnali iz nacionalnega svetišča sv. Jožefa na ljubljanskih Poljanah. Kljub temu pa je tudi z njihove strani vzplamtela ljubezen do teh krajev in ljudi. Mnogi,



Jezuitska brata Friderik in Lovro sta se z veseljem udeležila blagoslova.

starejši verniki in oba brata, so se na prvo junijsko nedeljo srečali prvič po vseh teh letih in veselje je bilo veliko.

V Javnem zavodu Bogenšperk pa pravijo, da je mimo kapelice iz Smartnega proti Bogenšperku že v pripravi pešpot, ki bo marsikomu skrajšala kakšno nedeljsko popoldne. Tako tudi kapelica poslednj ne bo ostala zapuščenca sredi gozda brez pravega namena. V polnosti bo obnova dokončana takrat, ko bodo prinesene še najdene relikvije in kipci.

UGO



Skupinska slika pred litijskim župniščem, 12. julija 1948.

## Novice iz OŠ Gradec

## Zaključek šolskega leta

Začelo se je tako, kot povsod po Sloveniji, v petek 12. junija 1998. Generacija osmošolcev je končala obvezno šolanje in se podala na novo, srednješolsko pot. Dopoldansko slovo od svojih mlajših vrstnikov in učiteljev je bilo precej burno, popoldanski del pa je bil ves lep in slovesen. Lepe obleke, lepe pričeske, nasmejani obrazi, četvorka. Skupaj z njimi se je od OŠ Gradec poslovil tudi dotedanji ravnatelj, g. Vinko Logaj, ki je prevzel delovno mesto ravnatelja na litijski gimnaziji.

Kljub utrujenosti vseh nas je bil zadnji teden še zelo pester. Zadnja ocenjevanja, zadnje razlage, zadnji napotki in končno sredo, 24. junij, zadnji šolski dan. Učenci nižje stopnje so pripravili skupno prireditev za svoje starše, predstavili so se s prijetnim recitalom, dvema lutkovnima igricama in glasbeno pravljico Rdeča kapica. Skupna prireditev je bila tudi na podružnični šoli v Kresnicah, ostali razredi pa so se odločili za razredne prireditev.

Ob vsakem zaključku je potrebna analiza dela, ki jo bom na kratko predstavila s pomočjo tabele.

## UČNI USPEH:

NIŽJA STOPNJA		VIŠJA STOPNJA	
Razred	Povprečni uspeh (%)	Razred	Povprečni uspeh (%)
1.	99,11	5.	96,6
2.	99,02	6.	100
3.	98,49	7.	93,6
4.	95,06	8.	96,3
SKUPAJ	97,92	SKUPAJ	96,66

## Priznanja in pohvale ter vpisi v Zlato knjigo osmošolcev

## PRIZNANJA ŠOLE

Anže Bučar  
Petra Eltrin  
Tadej Kadunc  
Tomaž Lokar  
Janja Nikolič  
Klara Štrus  
Mateja Boldin  
Matej Kolšek  
Katja Logaj  
Sonja Parkelj  
Tamara Vrečko  
Jana Kolenc

## POHVALE

Katarina Kukovica  
Primož Kovič  
Sabina Rovšek  
Urban Drnovšek  
Katarina Cimerman  
Sanela Hamulič  
Liljana Strmljan  
Dejan Strmljan

## ZLATA KNJIGA

Anže Bučar  
Petra Eltrin  
Tadej Kadunc  
Tomaž Lokar  
Janja Nikolič  
Klara Štrus  
Mateja Boldin  
Matej Kolšek  
Katja Logaj  
Sonja Parkelj  
Tamara Vrečko  
Jana Kolenc

20. junija je na gradu Bogenšperk poleg vpisa v zlato knjigo potekal tudi vpis v knjigo dosežkov, kamor je bilo iz OŠ Gradec vpisanih največ učencev s področja znanja, in sicer matematike, slovenščine, kemije in fizike. Vpisani pa so bili tudi učenci, ki so dosegli uspehe in prejeli priznanja na državnem festivalu Turizmu pomaga lastna glava. Poleg predstavljenih najuspešnejših učencev, dejavnosti in področij, kjer so te rezultate dosegli, je na šoli potekala še vrsta aktivnosti, kjer učenci niso tekmovali, ampak bili zgolj ustvarjalni in srečni.

Kot pika na i pri delu na naši šoli je bilo sodelovanje v mednarodnem ekološkem taboru, ki je potekal od 29. junija do 4. julija na Vačah. Naša šola je sodelovala s pedagoškimi vsebinami v petih delavnicah, ki jih je vodilo 5 naših učiteljev. Poleg tega smo na šoli poskrbeli, da nihče v taboru ni bil ne žejen ne lačen.

Vsem učencem OŠ Gradec za njihove dosežke čestitam, hkrati se zahvaljujem celotnemu učiteljskemu zboru in ostalim delavcem šole za prizadevnost in ustvarjalnost, staršem za sodelovanje, vsem skupaj pa dolge, brezskrbne in vesele počitnice.

IVA SLABE

## Novice iz OŠ Litija

## Pomembni dosežki učencev OŠ Litija

**Slovenski jezik:** 16 bronastih in eno srebrno Cankarjevo priznanje, 1. mesto na natečaju literarnih izdelkov na temo Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, izid mladinske povesti Iskanja učenke 7. razreda, sodelovanje na literarnem natečaju Slovenskih železnic,

**angleški jezik:** štiri bronasta in eno zlato priznanje za tretje mesto v državi v znanju angleškega jezika za osnovnošolce,

**kemija:** 17 bronastih in pet srebrnih Preglovih priznanj za učence 7. in 8. razreda,

**fizika:** šest bronastih Štefanovih priznanj,

**zgodovina:** pet bronastih in dve srebrni priznanji ter srebrno priznanje za raziskovalno zgodovinsko nalogo Čitalništvo, pesem in glasba je zaznamovala litijsko društveno pomlad,

**logika:** devet bronastih in eno srebrno priznanje,

**mladi tehnik:** 2. mesto v regiji in 7. mesto na državnem tekmovanju v izdelavi makete z gradniki Lego Dacta, 1. mesto na regijskem in 8. mesto na državnem tekmovanju s prostoletičimi jadralskimi modeli, 2. mesto na regijskem in 7. mesto na državnem tekmovanju v programu Cady junior in CICI - CAD/ računalništvo/.

**šport:** status perspektivnega športnika je imelo pet učencev, 3. mesto v košarki v državi za starejše fante, 2. mesto v polfinalu in 5. - 8. mesto v državi za mlajše fante, 3. mesto v odbojki v Zasavju za starejše fante, 1. mesto v regiji v malem nogometu za starejše fante, 1. mesto v regiji v odbojki za starejša dekleta, 2. mesto v občini v košarki za starejša dekleta, 3. mesto v občini v košarki za mlajša dekleta, 2. mesto v občinskem atletskem mnogoboju.

## Nagrada Slovenskih železnic

Slovenske železnice so razpisale 28. mladinski literarni in likovni natečaj. Na natečaj so prejeli kar 12 007 prispevkov. Komisija je izbrala 50 najbolj zanimivih individualnih literarnih del in 50 najbolj zanimivih kolektivnih literarnih del. Sedmošolci OŠ Litija, ki obiskujejo dodatni pouk slovenskega jezika, pod vodstvom učiteljice Neže Blaznik, so se odzvali na natečaj. Njihov izdelek je bil izbran med najbolj zanimivimi kolektivnimi literarnimi izdelki. Prejeli so nagrado Slovenskih železnic in sicer vozovnice za razredni izlet.

## Zlato priznanje iz angleškega jezika

Na državnem tekmovanju iz angleškega jezika je učenka 8. razreda OŠ Litija, Vesna Drnovšek, izmed 695 tekmovalcev prejela zlato priznanje za osvojevo 3. mesto, kar je izjemen uspeh. Dosegla je 97% rezultat, za kar gre zahvala prizadevni učenki in njeni učiteljici Veri Taradi. PETRA PAVLICA



Domačini so se zahvalili dosežkanemu ravnatelju.

## Sto let šolstva v Hotiču

**Hotič, 13. junija** - Množica ljudi se je zbrala pred šolo v Hotiču in pozdravila prireditev ob 100-letnici hotiške šole. Tako kot pred 100 leti, so tudi sedaj mlaji ob cesti in ob šoli opozarjali ljudi na pomenbno slovesnost, ki so jo pripravili krajanj.

Po ustnem izročilu in zapiskih v stari šolski kroniki se je šolstvo v Hotiču začelo davnega leta 1860, ko je takratni župnik odstopil staro župnišče za šolo. Šola je bila eno-razrednica. Pred letom 1860 so učenci hodili trikrat na teden v šolo na Vače. Ko je leta 1895 potres porušil staro župnišče, v katerem je bil pouk, je bilo nujno potrebno sezidati novo. 7. novembra 1898 je moravški župnik novosezidano poslopje blagoslovil. Med II. svetovno vojno so šolo zasedli Nemci in pouk v slovenskem jeziku je bil ukinjen. Proti koncu je šola pogorela in po končani vojni so jo začeli obnavljati. Do obnove je pouk potekal v gasilskem domu. Učitelji se niso menjali tako pogosto kot prva leta. Nekaj jih je poučevalo vse do upokojitve. Tako sta se na šoli upokojili tudi ga. Anica Groboljšek in ga. Štefka Okorn. Slednja je s 33. leti dela na šoli tudi učiteljica z najdaljšim službovanjem na šoli v Hotiču.

## Udeležba Medvedkov na proslavi

Na proslavi ob 100 letnici šole Hotič smo sodelovali, čeprav še nismo veliko stari! Smo "Medvedki"; zunanja mala šola Hotič. Ker smo doma na vasi, nas je samo 6. Veliko se pogovarjamo, igramo, pojemo, rišemo... Za razstavo ob 100-letnici šole smo naredili "Mečkanko": Pomlad v mali šoli. Naučili smo se deklamacijo o mali šoli in pesmico: "Rdeče češnje". Priznati moramo, da smo imeli tremo, saj je bilo takoo velikoo gledalcev.

Odhajamo na zaslužene počitnice; kot je rekla tovarišica Alenka.

Starše smo za zaključek pogostili s sladoledom, katerega smo pripravili sami.

ALENKA SMUK, vzgojiteljica

## Ob izidu knjige Nejke Omahen

**Šmartno, 23. junija** - Napisati knjigo je imenitno dejanje, a le malo je ljudi, ki jim je bil v zibel položen pisateljski navdih. Nejka Omahen, učenka 8. razreda šmarske osnovne šole, je med njimi. V torek, 23.6. 1998, je izšla njena knjiga Zvezda z odra.

Promocija knjige je bila na kresni večer v avli osnovne šole v Šmartnem. Nejka, ki je tudi dobra športnica in odlična učenka, nam je zaupala, da segajo njeni prvi pisateljski poizkusi v prvi razred, da pa je prvo pravo knjigo napisala šele nekaj let kasneje. Njen pisateljski opus obsega že štiri knjige: Zvezda z odra, Dr-salka v modrem, Županovi hčerki in Modri zvezek ali dnevnik Vanje Juvan, dve novi knjigi pa še nastajata. V vseh knjigah so glavne junakinje dekleta Nejkinih let in sama pravi, da je v njih delček nje same, njenih izkušenj in želja.

Knjigo je ilustrirala Nejkina sošolka in prijateljica Maja Šuštaršič, ki nam je tudi prebrala nekaj odlom-

Kulturni program, ki so ga pripravili učenci PŠ Hotič v sodelovanju s KS, sta popestrila UPZ Gradec in domači moški pevski zbor. Slavnostni govornik je bil župan

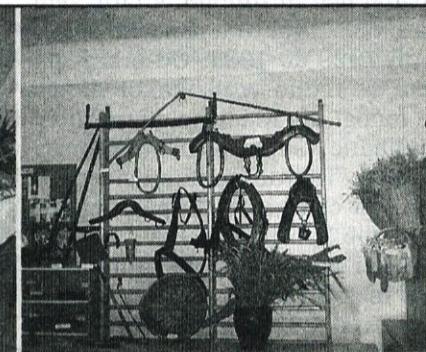
no vodili vse do njune upokojitve ter se trudili, da ima šola danes današnjo podobo.

Krajanj so vse prisotne presenetili z razstavo domače kulinarike, roč-



V Hotiču take razstave še ni bilo. Vsi smo delali in sodelovali. Pri razstavi starih predmetov in starega orodja pa je g. Ivo Koci postavil piko na i. Nekatere stvari so mu krajanj pripeljali kar s traktorji.

MINKA JUVANČIČ



občine Litija. Sobotnega slavlja sta se med drugimi udeležila tudi akademska profesorja dr. Leo Rigler in dr. Janez Batis.

Ob tej priložnosti je izšla tudi knjižnica z naslovom 100 let hotiške šole, ki je posvečena vsem učiteljem, ki so poučevali v Hotiču, posebej pa ga. Anici Groboljšek in ga. Štefki Okorn, ki sta dolga leta poučevali na tej šoli in jo tudi uspeš-

nih del ter starih predmetov, ki so si jo lahko ogledali v prenovljeni šoli. KS pa je prof. Vinku Logaju za požrtvovalno delo pri obnovi šole v spomin poklonila spominsko sliko, delo domačega slikarja Tomaža Dernovška. Po končanem programu je sledil zabavni del s pogostitvijo vseh prisotnih, ki so jo pripravili domačini v sodelovanju z OŠ Gradec.

Učiteljice PŠ Hotič



kov. Večer je popestrila Marta Vidic z igranjem na klavir in učenci sedmih razredov z recitalom pesmi Toneta Pavčka.

Jeseni bo Nejka svojo knjigo predstavila tudi v Matici knjižnici v Litji. VANJA ADAMLJE, OŠ Šmartno

## Bogenšperk vključen v Festival Brežice

**Ljubljana, 2. julija** - Na gradu Fužine pri Ljubljani je potekala predstavitev programov letošnjega Festivala Brežice. Ta poteka v organizaciji agencije, ki jo vodijo znani člani družine Ramovš. Letos so v svojo razširjeno ponudbo vključili tudi grad Bogenšperk, na katerem se bodo odvijali trije koncerti mladih glasbenikov iz Poljske, Avstrije in Izraela. Koncerti so plod sodelovanja med ljubljansko Akademijo za glasbo in ostalimi akademijami po svetu in omogočajo tudi mednarodno izmenjavo študentov. Javni zavod Bogenšperk pa s sodelovanjem v okviru takšnih projektov stopa na tisto mesto v slovenskem prostoru, ki mu pripada.

UGO

# Prvi rojstni dan KUD Bogenšperk



**Bogenšperk, 29. maja** - V ambientu gradu Bogenšperk se je odvijala zaključna prireditev, na kateri so se predstavili učenci Glasbenih delavnic, ki delujejo v okviru KUD Bogenšperk.

KUD Bogenšperk je bil ustanovljen aprila lansko leto, vanj pa so vključeni učenci, ki jim ni uspelo priti v glasbeno šolo, tudi dijaki in študentje, ki se želijo naučiti oz. izpopolniti igranje na določen instrument. Program je torej lahkotnejši in ne zajema posebej pouka Nauka o glasbi. Pouk instrumenta poteka enkrat tedensko 60 minut.

Največ učencev obiskuje pouk klavirja in kitare, svoje mesto imata tudi diatonična harmonika in bobni. Učencem je omogočeno tudi učenje solo petja.

In kdo so mentorji, ki so se skozi celo leto trudili s svojimi učenci? Prof. Janko Slimšek, prof. Helena Fojkar - Zupančič, prof. Jožica Zupančič, g. Aleš Grošelj, ga. Marjana Kolar.

Zaključna prireditev se je začela ob 19. uri v poročni dvorani gradu Bogenšperk. Lep ambient, polna dvorana poslušalcev in seveda nastopajoči, ki so čakali na svoj veliki tre-

nutek. Jasno, da tudi treme ni manjkalo.

Po končanem kulturnem programu se je v lovski sobi nadaljeval družabni večer. Na pogostitev so bili povabljeni prav vsi. Za zaključek je predsednik KUD prof. Ivan Kolar, upihnil svečko na torti in s tem se je praznovanje prvega rojstnega dne KUD Bogenšperk tudi zaključilo.

KUD Bogenšperk se še enkrat zahvaljuje vsem, ki so društvu finančno ali materialno pomagali skozi celo leto, prav tako pa tudi sponzorjem zaključnega koncerta.

ANICA RESNIK

## Novice iz OŠ Šmartno

### Šola in starši

OŠ Šmartno je ob izteku šolskega leta organizirala tridnevno izobraževanje pedagoških in strokovnih delavcev, ki je prvi dan potekalo v šoli, dva dni pa v gostišču Jap v Prapročah pri Temenici. Obravnavali so temo Šola in starši, ki sta jo izvajala predavateljica Šole za ravnatelje, mag. Silvo Marinšek in mag. Justina Erčulj. Nova spoznanja in izkušnje bodo šolskim delavcem pomagali, da bo v prihodnje njihovo delo s starši še uspešnejše.

BORIS ŽUŽEK

### Opravljali smo kolesarske izpite

**Šmartno, 10. junija** - Učenci 3. razreda OŠ Šmartno smo se zbrali pred šolo in se s kolesi postavili v vrsto. Vsak učenec je dobil svojo številko, ki mu jo je prijatelj pripel na hrbet. Učiteljica Darinka in Silva sta dali znak za začetek praktične vožnje, ki jo je ocenjevala komisija Sveta za preventivo v cestnem prometu; v njej so bili dva policista z litijske PP in g. Ciril Golouh ter g. Jože Leskovšek. Pri praktični vožnji skozi Šmartno sta nas spremljala policista s Prometne PP Ljubljana, g. Andrej Jurič, oče našega sošolca in njegov sodelavec. Bila sta z motorjema in to je bilo za nas še dodatno veselje in z njima smo se tudi slikali. Vozli smo skozi glavno šmarsko



križišče, nato smo zavili desno mimo gostilne Maček do mesarije, k šoli pa smo se vračali po poti okoli cerkve. Ko smo se vsi zvrstili, smo odšli na malico, nato pa smo težko dočakali trenutek, da smo zvedeli, kdo je naredil izpit. Ta dan je bil za nas zelo zanimiv, saj smo s kolesarskim izpitom dobili dovoljenje za vožnjo po vseh cestah. Obema policistoma iz Ljubljane, policistoma iz Litije ter vsem ostalim članom komisije se zahvaljujemo, ker so nam pomagali pridobiti kolesarski izpit.

NINA MUZGA in DOMEN ŠTRITOF, 3. razred OŠ Šmartno

## Novice iz enote s prilagojenim programom



### Dve regijski tekmovanji

Enota s prilagojenim programom pri OŠ Litija je bila v tem šolskem letu organizator dveh regijskih tekmovanj za OŠ s prilagojenim programom.

6. 5. 1998 so se v športni dvorani zbrale nogometne ekipe iz petih OŠPP in sicer iz Kamnika, Hrastnika, Ljubljane - ŠSD Grad, Ljubljane - Dečkove in iz Litije. Tekmovanje je strokovno vodil Peter Strle, sodil pa je Stane Kokalj. Zmagala je ekipa iz Kamnika in se tako uvrstila na Republiško tekmovanje OŠPP. Ekipa naše enote je pod vodstvom Aleksandra Šparembleka zasedla četrto mesto. Naši tekmovalci so dobili praktične nagrade za "fair play". Z uvrsti-

tvijo ekipe in naše majhne šole smo zelo zadovoljni.

V torek, 19. 5. 1998, pa smo bili organizatorji regijskega tekmovanja ljubljansko - gorenjske regije Mladih tehnikov OŠPP. V šoli smo jim pripravili kratko proslavo, pozdravil pa jih je tudi župan. 80 otrok je tekmovalo v štirih disciplinah: papir, les, kovina in usnje. V uri in pol so nastali čudoviti izdelki. Najboljši učenci pa so bili nagrajeni s priznanji in praktičnimi nagradami.

Otroci in mentorji so si do kosila ogledali grad Bogenšperk.

Učenci Enote s prilagojenim programom OŠ Litija so v skupnem

seštevku točk zasedli 1. mesto, na razstavi pa 2. mesto. Učenca Simon Mlakar in Janez Pajtler gresta z drugimi mestom v disciplini na državnem tekmovanju, ki bo 6. 6. 1998 v Ravnah na Koroškem.

Zahvaljujemo se sponzorjem. Z njihovo pomočjo smo bili vzorni organizatorji.

Pomagali so nam: KZ Litija, Rudi Tours, Merkur Litija, Emona Litija, DZS Litija, Centromerkur Litija, SKB Litija, Merkator, Sijaj Hrastnik, Butik Chic, Foto Weiss, Bistro Agrež, G. Stane Kokalj, Kud Zgaga.

MARJETA MLAKAR - AGREŽ

### Lions klub Litija in otroci s posebnimi potrebami

Na predstavitveni noči Lions kluba Litija so želeli sodelovati tudi učenci Enote s prilagojenim programom. Z donacijo je Lions klub omogočil dokončanje snuezelna. Vsi otroci, ki so želeli, so pod vodstvom Berte Juvan naredili paste in akvarele gradu Bogenšperk. Slike smo razstavili v avli Občine Litija, 8. maja 1998 pa smo razstavo preselili na grad Bogenšperk, kjer so udeleženci charter nighta lahko slike kupili. Slike so čudovite in grad Bogenšperk je dobil kar dvajset novih podob. Slikarjem iskrene čestitke. Lions klubu Litija se zahvaljujemo za donacijo.

Učenci in učitelj



### Učili smo se pletarstva

Gospod Firm se je prijazno odzval našemu vabilu in skupaj z učenci enote s prilagojenim programom obudil staro slovensko obrt. To so bile tri prijetne in delovne ure.

Učenci so z veseljem izdelovali okraske iz slame, sposobnejši pa so pletli venčke. Z izdelki smo na Enoti s prilagojenim programom okrasili hodnike.



### Obisk Toneta Pavčka

**Šmartno, 14. maja** - Učencem in učiteljem OŠ Šmartno je ta dan popestril znan slovenski pesnik, Tone Pavček. Na srečanje z njim smo se učenci prve nivojske skupine v sedmih razredih pri pouku slovenskega jezika pripravljali vse šolsko leto. Vendar brez dobrega vodstva naše mentorice Slavi Baš, nam to ne bi uspelo. Z gospodom Pavčkom so se najprej srečali najmlajši učenci, se z njim pogovarjali in se neizmerno zabavali ob duhovitih pripovedih pesnika. Učenci predmetne stopnje smo pesnika srečali v Kulturnem domu, kjer smo sedmarji pripravili recital njegovih pesmi iz naše najljubše knjige Majnice. Nato je pesnik predstavil nekaj utrinkov iz svojega življenja, katerim smo se iz srca nasmejali. Vse je ovil v svojo poezijo.

BORIS ŽUŽEK



Našemu povabilu pa se je odzvala tudi njegova hči, Saša Pavček, dramska igralka. Zaigrala je zabaven odlomek iz svoje predstave, še posebej je bila zabavna primorska govorica. Ker letos pesnik praznuje sedemdeseti rojstni dan, smo mu zbrani čestitali in zapeli. Učenci smo mu podarili sliko našega domačega kraja, ki jo je narisala učenka Suzana Pangeršič. Od predstavnikov občine Litija pa je pesnik prejel srebrnik. Kot plod našega dela smo v avli OŠ Šmartno pripravili obsežno razstavo o pesniku, za katero se je še pesnik čudil, od kje nam podatki, ki jih sam nikoli ni objavil. Vendar smo učenci in učiteljica Slavi z malo spretnosti in učiteljske zvitosti izbrskali tudi najbolj skrite podatke. Še posebej pa smo veseli, da je na predstavitve prišla novinarka radia. Predstavili smo ji naše delo in že večkrat so objavili naše prispevke na prvem programu Radia Slovenija.

MATEJA ZAMAN, 7. a OŠ Šmartno

### Priznanje

Zveza za tehnično kulturo Slovenije, Svet za politehnično in delovno vzgojo ter izobraževanje, Komisija za tehniko, Tekmovanje mladih

tehnikov - ljubljansko-gorenjske regije podeljuje priznanje OŠ Litija Enota s prilagojenim programom za osvojenost 1. mesta v panogi sodelovanja MT.

## NOVICE IZ KNJIŽNICE

## Podeljene bralne značke

V občini Litija običajno podeljujemo bralne značke v mesecu juniju. Tako podaljšamo branje za tri mesece in značko pridobijo tudi tisti učenci, ki do aprila, ko se zaključijo branje z dnevom mladinske književnosti, ne utegnejo prebrati vseh knjig za bralno značko.

Število bralcev - tekmovalcev je vedno pogojeno s prizadevnostjo učiteljev in knjižničarjev na osnovnih šolah. Za našo občino lahko trdimo, da so učitelji prizadevni. Na nižji stopnji tudi niso redki razredi, ko bralno priznanje prejmejo vsi učenci v razredu. **Zato je zahvala vsem učiteljem in učiteljicam, ki so tudi tokrat svoja prizadevanja namenili branju, namenjena res iz srca.**

Bralci - tekmovalci so v letu 1998 po posameznih matičnih šolah skupaj s podružnicami dosegli naslednje rezultate:

	nižja stopnja	višja stopnja	skupaj
OŠ Litija	234	117	351
OŠ Gradec	264	130	294
OŠ Šmartno	312	122	434
OŠ Gabrovka	98	52	150
SKUPAJ	908	421	1329
EPP			51

Število bralcev v osnovnih šolah se je v primerjavi z letom poprej povečalo, kar je še posebej razveselivo za razmere, ki so v naši občini v knjižničarstvu. Tako v šolskih kot splošnih knjižnicah se namreč zmanjšujejo sredstva za nakup gradiva, zato si tudi pri bralni znački pomagamo s seznanjenimi starejšimi knjig. Učenci pa lahko berejo 1/3 knjig po lastnem izboru.

Knjige za bralno značko je bralo v šmarnski in gabrovski šoli ter podružnicah več kot 70% učencev, v litijski in graški šoli s podružnicami pa več kot polovica učencev. Skupaj so prebrali več kot 5.500 knjig.

Vsi učenci, ki so brali knjige za bralno značko, so v tem šolskem letu prejeli bralne nalepke, za nagrado pa so si ogledali tudi filmsko predstavo. Učenci višje stopnje so si ogledali Titanic, mlajši učenci pa Mišji lov.

JOŽA OCEPEK

## Kako do knjig med počitnicami

Čas počitnic je tudi čas dopustov. Novih moči si naberejo tudi v knjižnici, vendar uporabniki do potrebnega razvedrila in poučnega čtiva pridejo brez problemov. Osrednja knjižnica v Litiji namreč svojega odpiralnega časa za uporabnike med počitnicami ne spreminja. Spremembe nastanejo le v šmarnski enoti in potujoči knjižnici, vendar si uporabniki iz cele občine lahko knjige sposojajo kar v Litiji.

Objavljamo odpiralni čas naših knjižnic v juliju in avgustu:

Litija: ponedeljek, sreda, četrtek, petek od 10. do 19. ure, torek od 8. do 17. ure

Šmartno: torek od 12. do 18. ure

Potujoča knjižnica Jevnica: sreda 11. do 14. ure

Potujoča knjižnica Dole, Gabrovka, Polšnik, Sava, Št. Poljane, Vače, Velika Kostreznica, Prmskovo: zaprt

JOŽA OCEPEK

## NA KRATKO

## Klavirski koncert

V drugi polovici maja so ljubitelji resne glasbe napolnili kulturni dom v Šmartnem, da bi prisluhnili klavirskemu koncertu štirih učencev glasbene pedagoginje Selme Gradišek. Manca \_urič, Daša Gradišek, Luka Hauptman in Jasmina Jelenc so izvajali dela tujih skladateljev, gostje večera pa so bile pevke ženskega pevskega zbora OŠ Litija pod vodstvom ga. Selme Dobravec in Tjaša Logaj, ki je igrala na sintisajzer. Program je povezovala Aleksandra Mavretič.

B. Ž.

## Zvon v Cerknem

Tretjo majsko nedeljo je mešani pevski zbor Zvon iz Šmartna izvedel na gradu Bogenšperk redni letni koncert, na katerem je poleg domačih tamburašev sodeloval kot gost mešani pevski zbor "Peter Jereb" iz Cerknega, v začetku junija pa so Šmarčani vrnilo Cerkljanom obisk. V dvorani OŠ je najprej zapel Zvon pod vodstvom zborovodkinje Marjance Vidic, nato pa še domačini, ki jih že tretje leto vodi ga. Vanja Lampič. Na koncertu, ki mu je prisostvoval tudi cerkljanski župan dr. Janez Podobnik, so poslušalci posebno toplo pozdravili g. Petra Jereba iz Litije, to je sina skladatelja Petra Jereba, po katerem se cerkljanski zbor imenuje.

BORIS ŽUŽEK

## Koncertiral duo Dekleva

**Bogenšperk, 3. julija** - Temu koncertu bi lahko rekli tudi otvoritveni, saj je naznanil še niz drugih, ob katerih bodo ljubitelji klasike uživali tople poletne večere v atriju gradu Bogenšperk. Organizator, novoustanovljeni Javni zavod, zagotavlja, da je to le del ponudbe. Seveda je ob vsem upati tudi na ugodno vreme.

Sicer pa je klavirski duo Alenka in Igor Dekleva petkov večer posvetil dvema skladateljema: Schubertu in Stravinskemu. Iz instrumenta je dvojica privabila svežino in mladostnost, romantičnost ter vse druge elemente zvoka in harmonije, ki so se prepletali. V vabilu na koncert je navedek Schwabische Zeitung: "Skoraj nemogoče si je zamisliti bolj avtentične interpretacije Schubertove pojocje senzibilnosti." Obiskovalec je torej lahko prepričan, da je z obiskom tega koncerta bil priča vrhuncu slovenskega in evropskega poustvarjanja klavirskih melodij.

UGO



## Čarno jezero '98

**Rakovnik, 6. junija** - Danes smo bili na Čarnem jezeru. V začetku sem mislila, da gremo z avtobusom na kopanje. Potem so nam povedali, da tam kamor gremo, ni jezera. Ko smo prišli v Ljubljano, je bilo tam že zelo veliko otrok. Skupaj smo se začeli igrati in hoditi po otokih. Vsi smo bili zelo veseli in smo se dobro razživel... ..naslednje leto bom z veseljem zopet šla na Čarno jezero. To je odlomek iz zapisa, ki ga je zapisala ena Čarnejzernica v svoj dnevnik.

Čarno jezero je prireditev, ki jo v sodelovanju z mladimi organizirajo salezijanci. Ob pomoči 200 animatorjev, ki so sodelovali na sami prireditvi, se je zbralo 2000 otrok. Letošnji naslov je bil Vesela črkarija. Tudi otroci iz Šmartnega in Litije, 50 po številu, so zgodaj jutraj z avtobusom odšli v Ljubljano na Rakovnik. Spremljali smo jih mladi, ki smo skrbeli, da se v takšni množici niso izgubili in se z njimi igrali. Hodili smo po Čotokih, ki jih je bilo toliko, kot je črk v abecedi. Na vsakem je bila pripravljena posebna delavnica ali aktivnost na temo besede, katera je pripadala črki. Tako je bil A - avtomobil, B - Bus veselja, I - indijanci... Najbolj smo bili navdušeni nad otokom umetniške delavnice, kjer smo si kar s temperami pobarvali lase, tako da smo bili nekateri podobni punkijem, drugi indijancem, ostali so bili pa samo umazanci.

Rajanje pod Golovcem se je nadaljevalo do zgodnjega popoldneva, ko smo se umirili in počasi odšli v prijetno hladno cerkveno stavbo.

## Oratorij '98 - Veselo srce

Da bi otrokom ponudili možnost preživljanja poletnih uric v prijetni družbi ostalih otrok in animatorjev, smo se odločili, da letos v Šmartnem pri Litiji organiziramo oratorij. Potekal bo **od 16. do 22. avgusta**, in to od 9. ure zjutraj pa do 17. popoldne.

Oratorij je zamisel Janeza Boska, ki je znan kot veliki vzgojitelj mladine. Oratoriji so sedaj že ustaljena praksa v mnogih krajih po Sloveniji. Ideja je, da se otroci družijo z ostalimi v dobri družbi, kjer poteka tudi voden program. Na to se že kar nekaj časa pripravlja več kot 20 mladih, ki smo se odločili, da bomo animirali skupine in delavnice. Preko vsega tedna naj bi otroci občutili izkušnjo doma, prijaznosti, prijateljstva, pripadnosti in koristnosti. Rdeča nit letošnjega oratorija je zgodba o malem fantu Mihi Mağoneju. Preko te zgodbe, ki jo otroci spoznavajo, se po-



Nagovor pri maši je imel mag. Ciril Slapšak, ki je povedal, da ne moremo imeti radi Boga, če nimamo radi ljudi, ki so okoli nas. Da se imamo radi, smo potrjevali cel dan s pesmijo in tudi s tem, da smo zbirali prispevke za otroke iz Posočja, ki so tudi prišli z avtobusom v Ljubljano. Po maši je sledila sklepna prireditev, kjer smo izbirali najboljše gesla, ki smo jih sestavili iz besed. Precej mladih in animatorjev nas je

od utrujenosti, ker smo ves dan v množici iskali male nadebudneže, poležala po travi in tako pričakala odhod domov. Bil je to dan, ki se je vtisnil v spomin tudi nam, ki smo že malce pokukali v svet odraslih. Na koncu dneva se je videlo, da lahko odrastemo tudi tako, da ostanemo v srcu otroci, in da se lahko zabavamo tudi na drugačen način kot večina mladih. In ta zabava pusti trajno veselje, ker nas navdaja z upanjem in hvaležnostjo otrok, da jim je bilo vsaj za en dan omogočeno, da jih ni nihče oviral pri njihovih norčijah.

Ob tem bi se tudi zahvalili OO SKD Litija in OO SDS Litija, ki sta nas s prostovoljnimi prispevki finančno podprla, da smo lahko otrokom omogočili obisk prireditve.

BLAŽ BABNIK

## Počitniške dejavnosti

Počitnice so lahko tudi dolge, še posebno, če se nič ne dogaja, in če dolgo ne vidiš prijateljev. Zato bo Društvo prijateljev mladine Šmartno med počitnicami organiziralo počitniške delavnice. Dobivali se bomo vsak četrtek od 9. 7. 1998 do 13. 8. 1998 pred osnovno šolo v Šmartnem. Delavnice se bodo pričele ob 9.00 in končale ob 11.00 in so namenjene otrokom od 7. - 12. leta starosti.

## Program delavnic:

- košarka, odbojka, badminton,
- risanje z različnimi tehnikami,
- ustvarjanje z različnimi materiali,
- ples,
- ura pravljic,
- ura družabnih in zabavnih iger.

Program bodo vodili pedagoški delavci OŠ Šmartno, dejavnosti pa bomo izbrali glede na število, starost in interes otrok.

SIMONA KOVAČ

## Najmlajši skavti litijskega stega

Najmlajša veja skavtov združuje otroke od 8. do 10. leta starosti. Družijo se v skavtski skupini, v skavtskem jeziku imenovani krdelo, otroci v njem pa volčiči in voljkulice.

Glavna metoda ZSKSS (Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov) je vzgoja z izkušnjo, ki je primerna starosti otroka - v krdelu je to igra. Tako so rdeča nit naših srečanj zgodbe iz Knjige o džungli pisatelja R. Kiplinga. Pripovedujejo o dečku Mavgliju, ki so ga v džungli vzgojili volkovi. V njej nastopajo pozitivni in negativni liki, preko katerih otroci spoznavajo dobre in slabe plati življenja. Vloge in imena glavnih likov prevzamemo voditelji, tako da Akela, vodnik krdela, skrbi za oblikovanje značaja, kača Kaja za

ročne spretnosti, črni panter Bagra za telesno aktivnost, modri medved Balu pa skrbi za spoštovanje zakonov džungle in duhovnost.

Litijsko krdelo šteje 23 volčičev in voljkulic iz Litije in Šmartna. Na tedenskih srečanjih se igramo, prepavamo skavtske pesmi, se pogovarjamo, izdelujemo voščilnice, adventne venčke, obeske, barvamo na steklo... Večkrat se odpravimo na izlet - lov, kjer s pomočjo potnih znamenj in večšin preživetja v naravi lovimo naše plene. Vsak volčič ve, da sta najlepša dogodka v skavtskem letu tridnevno zimovanje in pa enotedenski poletni tabor. Nepozabni spomini nas vežejo na Prežganju, na indijanski tabor v Trnju pri Pivki in Novo Štifo na Dolenjskem, kjer smo po-

stali vile in škrati. V Gorah nad Idrijo smo prepevali Kekčevo pesem, nazadnje pa na Šentlambertu kot izraelsko ljudstvo srečno prišli v obljubljeno deželo.

Prvo nedeljo v maju so vsi novi volčiči uspešno opravili skavtski izpit, kjer so morali tako kot ostali skavti dokazati, da poznajo volčje zakone, besedilo obljube, osnove prve pomoči, nekatere vozle, postavljanje ognjev in potna znamenja. Tako so vsi slovesno obljubili, da hočejo postati pravi volčiči, z zelenimi rutičami okoli vratu.

Za konec pa še geslo volčičev, ki se glasi: Kar najbolje! Kar najbolje v skupnosti preživeti najlepše dni mladosti.

TANJA KEPA

## Atletika v naši občini

Kljub temu, da je atletika kraljica športov, je danes med mladimi premalo poznana in zaradi tega tudi premalo priljubljena. To stanje pozkušamo vsaj delno izboljšati športni pedagogi pri urah športne vzgoje. V nekaterih šolah je atletike zaradi izredno slabih materialnih pogojev še vedno premalo. Vendar pa kljub temu dosegajo naši šolarji na atletskih tekmovanjih v občini in izven nje dobre rezultate.

Letošnji vrhunec atletskih tekmovanj je bil vsakoletni atletski mnogoboj štirih osnovnih šol: Gradca, Litije, Gabrovke in Šmartna. Značilnost tega mnogoboja je, da mora vsak tekmovalac nastopiti v štirih atletskih disciplinah: skok v daljino, tek na 60 m, tek na 300 m, met žogice - mlajši fantje in dekleta. Starejši fantje in dekleta pa namesto 300 m tečejo 1000 m in namesto žogice suvajo kroglo. To tekmovanje je zaradi tega naporno in zahteva od mladih tekmovalcev velike napore.

Rezultate, ki jih tekmovalci dosegajo, se po posebnih tablicah preračunajo v točke in te točke se po-

tem seštevajo, da dobimo skupnega zmagovalca v atletskem mnogoboju po posameznih kategorijah in skupnega zmagovalca. Letošnje tekmovanje je spet pokazalo, da najboljši atleti prihajajo iz OŠ Šmartno, ki je bila letos že tretjič zapored ekipni zmagovalac. To je glede na pogoje za vadbo atletike, kakršne ima naša šola, tudi razumljivo, vendar ne gre pozabiti, da tudi tekmovalci drugih osnovnih šol na zaostajajo veliko, v nekaterih disciplinah imajo celo boljše rezultate.

Rezultati letošnjega tekmovanja:  
Dekleta 5. razred Fantje 5. razred: 1. Janja Hauptman OŠ Šmartno 1. Aleš Gregorič OŠ Šmartno, 2. Vesna Jerant 2. Igor Oredkar OŠ Litija, 3. Rijana Malešević OŠ Litija 3. Aleš Zaman OŠ Šmartno

Dekleta 6. razred Fantje 6. razred, 1. Lea Holešek OŠ Šmartno 1. Gregor Oblak OŠ Gradec, 2. Tea Holešek OŠ Šmartno 2. Joško Zadražnik OŠ Šmartno, 3. Tina Mandelj OŠ Šmartno 3. Anže Erjavec OŠ Litija

Dekleta 7. razred Fantje 7. raz-

red, 1. Tanja Mrzel OŠ Šmartno 1. Predrag Karadžić OŠ Gradec, 2. Nataša Osredkar OŠ Šmartno 2. Franjo Dobrun OŠ Litija, 3. Staša Nunič OŠ Litija 3. Marcel Čepon OŠ Litija

Dekleta 8. razred Fantje 8. razred, 1. Petra Rozina OŠ Šmartno 1. Matjaž Pihler OŠ Šmartno, 2. Petra Eltrin OŠ Gradec 2. Boštjan Kolenc OŠ Litija, 3. Alenka Šinkovec OŠ Litija 3. Željko Grbič OŠ Litija

Najboljši tekači posameznih šol so se med seboj pomerili v štafetnem teku 4 krat 200 m, ki pa ni štel za skupno zmago. Tudi v tej disciplini so vse zmage dosegli tekmovalci OŠ Šmartno. Na koncu je potrebno dodati le še to, da je izpeljava takega tekmovanja tudi velik organizacijski zalogaj, ki so ga zelo uspešno izvedli športni pedagogi šmarnske šole ob pomoči ostalih učiteljev in učencev. V vseh teh letih so si nabrali bogate izkušnje, tako da imajo za prihodnje leto v načrtu organizacijo zasavskega prvenstva v atletiki.

ALBERT PAVLI

## Prijeten zaključek teniške sezone na Tenis parku AS

Litija, 25. junija - V prijetnem okolju teniškega centra Tenis parka As se je s prijetnim družanjem končal prvi del letošnje teniške sezone. Vsi otroci so prejeli diplome o uspešno končani vadbi v teniški šoli in teniskem vrtnu, prav tako pa so diplome prejeli tudi tekmovalci, pred katerimi je še lepa prihodnost. Za prijetno razpoloženje so poskrbeli tudi starši, ki so se v velikem številu odzvali povabilu, in pa Tenis park As s svojim sladoledom ter g. Djukič, ki je prispeval odojka.

V teniskem klubu redno vadi okoli 40 otrok, ki so razporejeni v skupine glede na starost, znanje in tudi ambicije. Klub je organiziran tako, da nudi možnost vključevanja tudi najmlajšim že pri petem letu starosti, ta skupina se imenuje Teniški vrtec. V štiriletnem obdobju se je s tenisom, predvsem pa s športom, spoznalo preko sto otrok. Otroci nato nadaljujejo z vadbo v teniški šoli, v naslednjem obdobju pa se bodo tudi v nadaljevanju udeleževali turnirjev širom Slovenije.

Tenis ni več domena ozkega kroga ljudi. Kljub temu se veliko besed suče okoli financ. Starši so tisti, ki na začetku športne poti nudijo otroku največ. Upamo, da se tudi v naši občini v obdobjih, ki so pred-

nami, v tej smeri premaknilo na bolje.

Poleg teniške šole imate na Tenis parku As tudi ostale dejavnosti, v katere se lahko vključite. V minulem obdobju se je pod vodstvom TK As končala že druga serija turnirjev FIC - FIRIČ (nastopilo preko 200 otrok), katerih turnirjev se udeležujejo otroci iz cele Slovenije. Na njih so uspešno nastopali tudi člani TK As, ki so imeli tako priložnost preizkusiti znanje v vrstniki iz ostalih teniških klubov. Še posebej velja pohvaliti Ernesta Meke, Anjo Pogljajen in Manco Vidmar, ki so dosegli druga in tretja mesta v svojih kategorijah. Kot nagrado je vse udeležence, ki so se udeležili vsaj štirih turnirjev, organizator odpeljal na izlet v Gardaland. Med drugim omenimo še nekaj aktivnosti: organizacija odprtih prvenstev Slovenije za deklice in dečke v kategorijah do 12, 14, 16 in 18 let; ekipa do 12 let je skupaj s TK Trbovlje nastopila v ligaškem tečaju; ATA liga, kjer znanje tenisa ni najpomembnejše; organizacija počitniških aktivnosti in še bi lahko naštevali. V nadaljevanju sezone, od 9. do 12. julija se bosta DP do 12 let udeležila tudi Ernest Meke in Sašo Djukič. Pred zasluženimi počitnicami pa se

bo OP do 16 let na igriščih Tenis parka As udeležil tudi Litijan Gašper Pavli, ki je 15. 6. zmagal na odprtem prvenstvu Slovenije za dečke do 16 let v Domžalah. Takoj po litjskem turnirju ga čaka še državno prvenstvo na teniških igriščih v Novem Mestu.

Pred nami je torej dolgo in vroče poletje, nekateri ga boste preživeli na morju, drugi v hribih, nekateri pa boste tudi med počitnicami vihteli loparje. Otroci imajo zopet možnost, da se v poletnih mesecih vključijo v 5-dnevne teniške kampe. Cilj kampov je, da otrokom tudi v poletnih mesecih ponudimo možnost aktivnega preživljanja prostega časa, stran od uličnega potepanja, nasilja, ki tudi v naši sredini ni več neznanca. Vključite se lahko tako začetniki kot tudi tisti, ki si želijo teniško znanje še izpopolniti.

Naj zaključim tale prispevek z mislijo in željo. Vsi skupaj upamo, da bo tudi v prihodnje vse več takšnih, ki boste svoj prosti čas namenili športu, pa najsibo tenisu, ali katerikoli športna aktivnost. Tenis park As vas torej pričakuje, vstopite v svet športa, kjer je osnovno vodilo druženje, igra, zabava in sprostitve, lahko pa izberete tudi tekmovalno plat, kjer je poleg igre pomemben tudi rezultat.

## Poletni teniški kampi na Tenis parku As

Potekali bodo pod geslom "Lepo je sodelovati, še lepše je zmagovati, najlepše pa je šport vzljubiti!" Vodja teniških kampov bo prof. Mitja Strmec. V skupini bo po 4-6 otrok. Starost udeležencev: 7-16 let. Dnevni program bo potekal od 8.30-13.00 ure (teniški in kondicijski trening, trening tekme, videoanaliza - teniške tehnike (ogled videokaset) in ostale športne dejavnosti (badminton, igre z žogo)).

**Informacije in prijave vsak dan na Tenis parku As od 9.00 do 22.00 ure (telefon: 883 - 169). Prijavite se lahko tudi na dan pričetka kampa!** Prvi dan kampa pa se bodo udeleženci ob 8.00 uri zbrali na terasi Tenis parka As. Teniški kamp bomo zaključili s podelitvijo diplom, v primeru zadostnega števila prijav pa bomo organizirali tudi zaključni teniški turnir. Vsak udeleženec prejme majico teniškega kampa. V primeru, da se za enega od terminov ne prijavi dovolj otrok, bodo le ti razporejeni v ostale termine!

### Prijavnica za poletni teniški kamp '98

Ime in priimek: \_\_\_\_\_

Naslov: \_\_\_\_\_

Rojstni podatki: \_\_\_\_\_ Telefon: \_\_\_\_\_

Ime in priimek enega od staršev: \_\_\_\_\_

Obkroži: Željeni termin: \_\_\_\_\_ Začetnik: DA NE

1. termin: od 13. 7. - 17. 7. 1998

2. termin: od 20. 7. - 24. 7. 1998

3. termin: od 3. 8. - 7. 8. 1998

**Cena teniškega kampa** je 7.900,00 sit (majica, diploma, brezplačno igranje tenisa v mesecu juliju in avgustu od 9.00 - 16.00 ure)

Stroški teniškega kampa se poravnajo prvi dan kampa!

## Pot pod noge

Piše: BORUT VUKOVIČ

### Planinci vabimo na Jalovec

Julij in avgust predstavljata vrhunec planinske sezone, zato je prav, da se tokrat odpravimo med skalne vršace naših Alp in se za nekaj časa poslovimo od domačih zasavskih gričev.

Jalovec (2643 m) spada med najbolj zaželeno cilje vsakega pravega planinca. Kako tudi ne. Po mnenju številnih občudovalcev Jalovec spada med naše najlepše gore. Njegova skladna silhueta, zaradi ostro odsekanih ploskev je podoben diamantu, krasi grb Planinske zveze Slovenije. Zaradi te značilne oblike ga zlahka prepoznamo med drugimi vrhovi, pa naj ga občudujemo iz Tamarja, iz Trente ali pa s Triglava. Od vsepovsod nas njegove strme stene vabijo, naj ga obiščemo.

Znani planinski pisatelj Evgen Lovšin je Jalovcu namenil naslednje poetične besede:

"Če je Triglav očiak, potem je Jalovec fant od fare med Julijskimi vrhovi. V veličastni osamljenosti kraljuje nad štirimi preleptimi slovenskimi dolinami: Planico, Trento, Bavšico in Koritnico. Nasmehan in vesel v soncu, mrk v viharjih in meglah živi Jalovec že tisočletja svoje čudovito življenje naše najbolj žive gore".

Da je vzpon na Jalovec zahteven, priča že podatek, da je bil njegov vrh prvič osvojen skoraj sto let potem, ko so prvi štirje srčni možje iz Bohinja že stopili na Triglav.

Danes na vrh Jalovca vodijo z jeklenicami in klini skrbno zavarovane poti, obisk je že kar množičen, vendar gora še vedno velja za "težko".

V letošnjem letu se bomo planinci iz litjske občine kar dvakrat odpravili na Jalovec.

Izletniška komisija PD Litija načrtuje za 25. in 26. 7. 1998 velikopotezno prečenje od Jalovca do Bavškega Grintovca (2347 m).

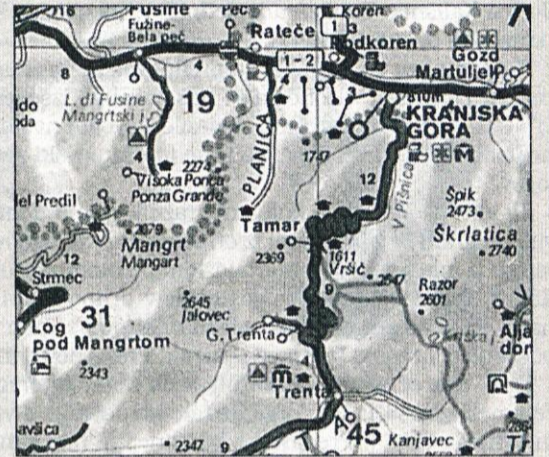
Ze izlet na en sam vrh je zahteven podvig, povezati oba v en sam predstavljaja že prvi izziv. Prvi dan se bodo udeleženci pripeljali do Zandje Trente, od koder sledi vzpon do zavetišča pod Špičkom (2064 m). Pot, ki vodi pod južno steno Velikega Ozebnika, čez prodnato ravnico na Jezercih, in nato po strmih policah vrhnje zgradbe Jalovca, velja za najlažji pristop na vrh, a je kljub temu zahtevna. Pot je zlasti v zadnjem delu zelo zračna, zato ni za vrtoglave. Od zavetišča do vrha je približno dve uri in pol hoje. Udeleženci se bodo po isti poti vrnili do zavetišča, kjer bodo prespali.

Naslednje jutro se bodo udeleženci po krajšem spustu podali po markirani poti, ki se pod pobočji Pelcev počasi dviga do sedla Kanja (2030 m), od koder vodi na vrh drzna plezalna pot, ki velja za eno najtežjih v naših gorah. Ker je pot v vrhnjem delu tudi krušljiva, je priporočljiva uporaba čelade.

Štirinajst dni kasneje, 6. in 7. avgusta, pa se bodo na vrh Jalovca podali še savski planinci. Tudi oni bodo prespali na Špički, vendar se pred vzponom na vrh, saj se bodo od doma odpravili šele popoldan. Naslednjega dne se bodo po isti poti kot Litijani povzpeli na vrh, sestopili pa bodo čez Kotovo sedlo v Tamar. Sestop je sicer dolg, do Kotovega sedla tudi dokaj zahteven, vendar smo pri sestopu nagrajeni z izrednimi razgledi na dolino Koritnice in Tamarja. Od vseh sestopov v Tamar je ta najbolj varen pred padajočim kamenjem, zaradi katerega je na slabem glasu sicer zanimiv pristop skozi Jalovec ozebnik.

Vodji Savskih planincev Marku Dernovšku bo to že trideseti vzpon na Jalovec, kar je podvig vreden vsega občudovanja.

Vsakemu planincu se obisk Jalovca tepe "fanta od fare" vtisne globoko v spomin. Zato pa, le pot pod noge.



## V enem dnevu po Badjurovi krožni poti

Najzahtevnejši podvig litjskih planincev v letošnjem letu je bil pohod "V enem dnevu po Badjurovi krožni poti". Pot, ki kakor venec obkroža litjsko občino, je dolga 95 km. Dne 20. 6. 1998 so pot natančno v 24 urah prehodili: Sandi Jerant, France Sonc in Lojze Hauptman. Tistega dne je bila huda vročina, kar je pot naredilo še težjo. En teden prej, 13. 6.

1998, pa je pot delno pretekel, delno prehodil Savčan Marjan Omerzelj, ki je za celotno pot porabil samo 16 ur in pol. Vsem štirim za pokazano vztrajnost iskrene čestitke tudi v imenu Glasila občanov. Še posebne čestitke pa gredo Lojzetu Hauptmanu, ki je dal idejo za pohod in pot zmogel je kratek čas po zahtevni operaciji.

BORUT VUKOVIČ



Sandi Jerant iz Litije, France Sonc iz Ribč in Lojze Hauptman iz Litije so na zadnjo kontrolno točko na Zasavski Sveti gori prispeli, ko so ugašali zadnji sončni žarki najdaljšega dne.

## KULTURA

## Kronologija kulturnih prireditev v Kresnicah,

**Kresnice** — Za nami je že tretjina leta 1998, a o delovanju kresniškega ženskega pevskega zbora še nismo seznanile širše javnosti, kot da ne obstajamo več. Kdor tako misli, se moti.

Pevke ženskega zbora smo na kulturnem področju aktivne. Z vajami smo začele kot vsako leto, v septembru 1997 in do konca minulega leta kar nekajkrat zapele na raznih prireditvah. Kresniški **ženski sekstet** (sestavljajo ga članice iz zbora) je zapel septembra na Slivni in Jančah, upravni odbor ženskega zbora je v oktobru pripravil **kulturno-zabavni večer**, kjer smo povezale nit nastopajočih od otroštva do starosti. Prijetno je bilo poslušati mlade kitariste, harmonikaše, violinistko in pianistko. Ob recitacijah in skečih pa smo se tudi nasmejali.

V **novembru** je naš zbor nastopil na zasavski reviji v Trbovljah, prepevale smo na radijski oddaji Prizma optimizma ter novembra na srečanju starejših občanov in krvodajalcev. Prireditve ob srečanju starejših občanov in krvodajalcev je bila dobro pripravljena in prisotnim zelo všeč. Nastopili so učenci osnovne šole z nekaj lepimi točkami, dekliski pevski zbor, ženski pevski zbor ter dekliska plesna skupina pod vodstvom mentorice Andreje Setničar. Gosta večera sta bila Miha Dolžan s citrami in pevka Jožica Kališnik. Tudi zaradi slednjih je bil obisk v kresniški večnamenski dvorani dober.

V **decembru** smo zapele na prednovoletnem zborovskem koncertu v Dolskem, v Hotiču pa so nas povabili "izseljenci in izgnanci". Dan samostojnosti smo obeležile s svojim nastopom in pihalno godbo iz Moravč, zapel pa je še moški pevski zbor iz domačih logov.

Za letošnji slovenski kulturni praznik smo **6. februarja** pripravile program z najmlajšimi iz otroškega vrtca, osnovnošolci, recitatorji iz mladinskih vrst ter moškim pevskim zborom. Že čez dva dni, **8. februarja**, pa smo gostovale v Vrhpolju pri Moravčah. Z nami je bila tudi dekliska plesna skupina. Tako smo dvakrat počastile slovenski kulturni praznik, Prešernov dan.

Za **8. marec**, svetovni praznik vseh žena, katerega so nekateri že hoteli izbrisati, smo organizirale predavanje o vzgoji sobnega in vrtnega cvetja. Predavanje g. Klinca je bilo zanimivo, žal pa poslušalk ni bilo veliko.

V soboto, **4. aprila**, smo zapele, kot skoraj vsako leto, oskrbovancem in oskrbovankam v Domu starejših občanov Tisje, kjer so se nas razveselili in nas prijazno pogostili. Za spomin smo dobile ročno izdelane vizitke s pomladnimi motivi.

V soboto, **18. aprila ob 19.00**, smo priredile **spomladanski koncert** v večnamenski dvorani v Kresnicah. Pred polno dvorano smo poslušalcem zapele 11 pesmi. Prireditve sta povezovala Mojca in Damjan. V goste smo povabile tamburaše iz Vrhpolja pri Moravčah ter "lesene" rogiste iz Kresnic, ki so se občinstvu prvič predstavili z zanimivimi, lesenimi, ročno izdelanimi in izrezljanimi rogovi. Pobudnik, član skupine in izdelovalec rogov je bil Jože Setničar, za kar zasluži iskrene čestitke in tudi, da se s svojo skupino predstavi širši javnosti (škoda, da je litijski ATV Signal tako zaseden, da ni mogel iz naše celotne prireditve predstaviti v svojem programu kaj več kot le pičlih 49 sekund). Naš koncert je popestrila še plesna skupina pod vodstvom Andreje Setničar ter v narodno nošo oblečena Marko in Eva. Za čudovito sceno sta spet, kot že nekajkrat, poskrbela Nada in Franček Jančar. Naš zbor je vodil Jože Eržen, za njegov vztrajen trud se mu ob tej priložnosti iz srca zahvaljujemo.

Zahvaljujemo pa se tudi sponzorjem: Slovenijavino Ljubljana, SCT Industriji apna Kresnice, KGZ Litija, Mesariji Litija, samostojnim podjetnikom iz Kresnic: Janezu Hauptmanu, Jožetu Vehovcu, Janezu Razpotniku, Ireni Šega, Janezu Brunčku, Darku Rovšku, KS Kresnice in še nekaterim, za katere žal nismo mogle dobiti podatkov, kdo so, in nenazadnje tudi fantom, ki nam že nekaj let dobrodušno priskočijo na pomoč ob pripravljanju in pospravljanju dvorane. Vsi našteti in morda še kdo, ki smo ga nenamena pozabile omeniti, so prispevali svoj delež, da smo lahko obelodanile naš letošnji spomladanski koncert. Hvala vsem!

PAVLA in LIDIJA

## Tekmovanje mlajših dečkov za PF

Mlajši dečki so sezono zaključili na dobrem 5. do 8. mestu med vsemi šolskimi ekipami tega letnika v Sloveniji. Rezultat je sicer odmeven, lahko bi pa bilo bolje tudi z malo več sreče pri žrebu oz. z večjim pogumom in željo igralcev cele ekipe.

Dečki OŠ Litija so najprej **premočno zmagali na občinskem prvenstvu**, kajti trenutno v tem rangi tekmovalja nimajo prave konkurence, nato pa so se v kvalifikacijah za četrtfinale pomerili še z ekipo OŠ Brinje (zmagovalec med občinami Grosuplje, Ivančna Gorica, Kočevje, Ribnica) in jo premagali z rezultatom 62:31.

Na četrtfinalnem turnirju v Podčetrtku so dečki OŠ Litija najprej premagali domačo ekipo OŠ Podčetrtek z rezultatom 55:49, nato pa v drugi tekmi še OŠ Jakoba Aljaža iz Kranja z rezultatom 52:21 in se tako **brez poraza uvrstili v polfinale** med 12 ekip v Sloveniji.

Polfinalni turnir so igrali v Ljubljani (24.5.1998) v telovadnici OŠ Bežigrad. Žreb jim ni

bil najbolj naklonjen, kajti igrali so proti dvema izmed najmočnejših ekip v tem tekmovalju. V prvi tekmi so igrali učenci OŠ Savsko naselje (Lj) proti OŠ Vencija Perka (Domžale). Boljši so bili po razburljivih končnici slednji. Učenci OŠ Litija so tako najprej nastopili v tekmi proti zmagovalcem, ki so svojo igro in željo po zmagi še stopnjevali in prepričljivo premagali tokrat malce "prestrašeno" litijsko ekipo z rezultatom 54:33. Tako so se učenci OŠ Vencija Perka uvrstili na finalni turnir. Zadnja tekma pa je bila bolj prestižnega značaja in so jo učenci OŠ Litija proti učencem OŠ Savsko naselje dobili z rezultatom 35:23.

Tekmovanje so torej končali z uvrstitvijo na 5. do 8. mesto. Igrali so naslednji učenci pod vodstvom trenerja Ibišija in vodjo ekipe Strleta: Blaž Ereiz, Dino Mujič, Danijel Jolič, Anel Blažević, Leon Grum, Jan Pogljajen, Anže Erjavec, Jaka Potočnik, David Kršič, Rok Oštr in Matija Cirar.

## SPORT IN REKREACIJA

## Festival ženske veteranske košarke

**Split, 30. maja** — Prijaznemu dostojno upirale in na koncu izgubile z rezultatom 12:27. V drugi tekmi so nas Ljubljancanke dokaj prepričljivo premagale, vendar je potrebno poudariti, da smo z nekaj lepimi akcijami izvabile velik aplavz vseh prisotnih v dvorani. Duški pa se je tokrat uresničila njena tiha želja, da je s svojimi 160 cm nekaj minut odigrala na poziciji centra. Moram priznati, da sta se tako ona kot tudi Mojca Končarjeva v tej vlogi dobro znašli. Rezultat je glasil 17:46 za Ljubljano, toda kljub razliki je bil naš "coach" I. Medved s prikazano igro zadovoljen.

Za Litijo pa smo v obeh tekmah dosegle koše: Duška Klančar 5, Marjana Pušnik 4, Miša Urbic 4, Helena Kokalj 2, Sandra Ristič 2. Zvezdana Milinković 1 in Tatjana Milinković 11. Zmagovalke turnirja so bile Splitčanke pred Ljubljano, Zagrebom, Kvarnerjem, Koprom in Litijo.

Proglasitev je potekala v prijetnem lokalnu ACY v Splitu, to pot brez pokalov in uvrstitvah po mestih, pač pa s praktičnimi nagradami po določenih karakteristikah ekip. Litijanke smo bile proglašene za "naj" simpatično ekipo, to pa je za nas lepo priznanje, kajti ti turnirji nam resnično pomenijo krepitev in širjenje prijateljstva ne samo pri nas v Sloveniji pač pa tudi izven njenih meja. Potrditev navedenega pa je po vsej verjetnosti udeležba na naslednjem turnirju v organizaciji Kvarnerja z Reke, in sicer v mesecu septembru, to pot vsa v popolni sestavi. Do takrat pa si bomo skušale nabrati dodatne moči, ki nam bo še kako prav prišle.

Za konec pa vsem občanom in občankam želimo prijetne dopuste oz. nepozabne počitnice.

Veteranke KK Litija

se dostojno upirale in na koncu izgubile z rezultatom 12:27. V drugi tekmi so nas Ljubljancanke dokaj prepričljivo premagale, vendar je potrebno poudariti, da smo z nekaj lepimi akcijami izvabile velik aplavz vseh prisotnih v dvorani. Duški pa se je tokrat uresničila njena tiha želja, da je s svojimi 160 cm nekaj minut odigrala na poziciji centra. Moram priznati, da sta se tako ona kot tudi Mojca Končarjeva v tej vlogi dobro znašli. Rezultat je glasil 17:46 za Ljubljano, toda kljub razliki je bil naš "coach" I. Medved s prikazano igro zadovoljen.

Za Litijo pa smo v obeh tekmah dosegle koše: Duška Klančar 5, Marjana Pušnik 4, Miša Urbic 4, Helena Kokalj 2, Sandra Ristič 2. Zvezdana Milinković 1 in Tatjana Milinković 11. Zmagovalke turnirja so bile Splitčanke pred Ljubljano, Zagrebom, Kvarnerjem, Koprom in Litijo.

Proglasitev je potekala v prijetnem lokalnu ACY v Splitu, to pot brez pokalov in uvrstitvah po mestih, pač pa s praktičnimi nagradami po določenih karakteristikah ekip. Litijanke smo bile proglašene za "naj" simpatično ekipo, to pa je za nas lepo priznanje, kajti ti turnirji nam resnično pomenijo krepitev in širjenje prijateljstva ne samo pri nas v Sloveniji pač pa tudi izven njenih meja. Potrditev navedenega pa je po vsej verjetnosti udeležba na naslednjem turnirju v organizaciji Kvarnerja z Reke, in sicer v mesecu septembru, to pot vsa v popolni sestavi. Do takrat pa si bomo skušale nabrati dodatne moči, ki nam bo še kako prav prišle.

Za konec pa vsem občanom in občankam želimo prijetne dopuste oz. nepozabne počitnice.

Veteranke KK Litija

## Obvestilo o naročanju reklamnih sporočil, oglasov in zahval

9. julija 1998 je začel veljati nov cenik oglasov in zahval v Glasilu občanov.

Vse vrste oglasov in zahval fizičnih oseb se osebno naročajo v uredništvu Glasila občanov na Občini Litija (soba 50) oz. po pošti z izpolnjeno naročilnico, ki jo lahko izrežete iz časopisa in bo večkrat objavljena. Pravne osebe lahko naročajo oglase tudi z lastno potrjeno naročilnico.

Prejemnik naročilnice je Občina Litija, Glasilo občanov, Jerebova 14, 1270 Litija.

Ob naročilu naročnik izpolni in podpiše naročilnico, s katero se obveže izpolniti naročniške obveznosti v 20. dneh po prejemu računa.

## Cenik zahval in spominov na rajne:

9 x 7: 5.000 SIT  
9 x 9: 7.000 SIT  
9 x 13: 11.000 SIT

**Mali oglasi** so brezplačni in smejo obsegati do 30 besed.

## Cena navadnega oglaševalskega prostora:

črno-belo: 1/1 stran: 80.000,00 SIT  
1/2 strani: 40.000,00 SIT  
1/4 strani: 20.000,00 SIT  
1/8 strani: 10.000,00 SIT  
1/16 strani: 5.000,00 SIT  
barvno: 1/1 stran: 120.000,00 SIT  
1/2 strani: 60.000,00 SIT  
1/4 strani: 30.000,00 SIT  
1/8 strani: 15.000,00 SIT  
1/16 strani: 7.500,00 SIT

**Obvestila in povabila zavodov in društev** litijske občine v velikosti do 1/16 strani in v črno-beli tehniki so brezplačna. Večja velikost se zaračunava po komercialnih cenah.

Uredništvo

Hypo - leasing d.o.o. Ljubljana  
Dunajska 103  
1000 Ljubljana

**HYPO**  
LEASING

Šmartno pri Litiji

**poslovno - trgovinski objekt**, skupne površine 686 m<sup>2</sup>:

- gostinski lokal 96,95 m<sup>2</sup>
- trgovska lokala 2 krat 44,15 m<sup>2</sup>
- samopostrežna trgovina 191,45 m<sup>2</sup>
- obdelana mansarda 100,58 m<sup>2</sup>
- neobdelana mansarda 208,67 m<sup>2</sup>

prodamo kot celoto ali po zaključnih delih.

Dodatne informacije po tel.: 061/165-33-80 (g. Žličar).

## PRODAMO

6333 m<sup>2</sup> sodobnih proizvodno-skladišnih prostorov, primerljivih tudi za servisne obrtne in podobne dejavnosti

8000 m<sup>2</sup> nezazidanega stavbnega zemljišča

533 m<sup>2</sup> pisarniških prostorov - 10 pisarn (možna tudi oddaja v najem)

Lokacija: Zagorica 1, Litija  
Možen nakup posameznih razumnih delov.  
Podrobnejše informacije dobite na tel.: 881-511

ali 881-230 (Ivica Paradžik, vodja kadrovske službe).

LESNA INDUSTRIJA LITIJA, D. D.

*Zaprto trudno je oko,  
molči, kdor kričal je in tožil,  
do cilja romar je dospel,  
in potno palico odložil.*  
(J. Urbanija - Limbarski)

## ZAHVALA

Prelepega junijskega jutra, 3. 6. 1998, se je končala življenska pot našega nadvse dragega ata, brata, strica dedka in pradedka

FRANCA DOBRAVCA  
iz Gradca pri Litiji

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in sodelavcem, ki so z nami sočustvovali in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Pristrčna hvala za ustno in pisno sožalje, darovalcem prelepega cvetja, sveč in svetih maš. Za besede slovesa se zahvaljujemo govorniku g. Cirilu Golouhu in dekanu g. Masniku za pogrebni obred.

V globoki žalosti vsi njegovi.

*Ko je srca bolečina prevelika,  
se tudi solza posuši,  
le duša nemo vpije,  
zakaj več tebe ni.*



## ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre, tete

MARIJE KASTELIC  
roj. Kramžar iz Zagozda

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za darovano cvetje, sveče, svete maše, izraženo sožalje ter številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala velja g. župniku za lepo opravljen obred, g. Slavku Celestini za nagovor, Rdečemu križu, Društvu upokojencev, pevskemu zboru iz Polšnika, Mariji Tijan ter Povšetovim.

Žalujoči: Polde, Martin, Marjan z družinami in Milan.



**ZAHVALA**

Ob izgubi drage mame in babice

**MARIJE OVEN**

roj. Vidgaj

iz Mihelce pri Primskovem

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, župniku prof. Pavlu Spornu, pevcem iz Šentvida pri Stični, govorniku g. Antonu Mulhu, sorodnikom, sosedom in vsem, ki ste bili v teh trenutkih z nami. Žalujoci: hčerki Marinka in Sonja z družinama.



*Truplo tvoje zemlja krije  
v hladnem grobu mirno spiš,  
srce tvoje več ne bije  
bolečin več ne trpiš.*

**ZAHVALA**

Ob nenadni smrti

**TONETA PESKARJA**

se zahvaljujemo vsem prijateljem in sosedom za darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi.



*Zapustil si praznino in hudo bolečino.  
Spomin na dela tvojih rok  
bo živel z nami vsepovsod.*

**Zahvala**

V 65. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in stric

**OTMAR MERČUN**

iz Spodnje Jablanice 2

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, delavcem VVZ Litija, vaščanom KS Jablaniška dolina za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pogrebem, g. A. Zavrlu za poslovilne besede, MPZ Smartno za zapete žalostinke. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem, ki ste kakorkoli pomagali, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njegovi.



**ZAHVALA**

Vsem, ki ste z nami in vsak zase doživljali bolečino ob nenadomestljivi izgubi dragega moža in očeta

**BENJAMINA ROZMANA**

se iz globin svojih src najtopleje zahvaljujemo. Še posebej bi se želeli zahvaliti vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, bivšim sodelavcem Predilnice Litija in Gradisa, za sveče, cvetje, za vse izrečene in neizrečene tople in ljubeznive misli ter dejanja, ki so nam pomagala, da je naša žalost morda vsaj malo znosnejša. Hkrati se zahvaljujemo tudi osebju Zdravstvenega doma Litija za vso pomoč v času njegove bolezni, dekanu gospodu Masniku za lepo opravljen obred, pevcem Lipe za lepo zapete pesmi, govornikoma g. Golouhu in g. Jesensku ter g. Setničarju za zaigrano melodijo. Hvala vam!

Njegovi: Nuša, Alenka in Blaž.



**ZAHVALA**

8. junija se je poslovil od nas

**RUDOLF PIVEC**

iz Leskovic 12

Iskreno se zahvaljujemo prav vsem, ki ste se od njega poslovili in ga pospremili na zadnjo pot, izrekli sožalje, poklonili cvetje in sveče. Zahvaljujemo pa se tudi zdravstvenemu osebju iz Japljeve, g. župniku, gasilcem in pevcem.

Žalujoci: otroci Srečko, Rudi in Danica z družinama.



*Saj ni rečeno, da te ni,  
čeprav tvoj glas se več ne sliši  
beseda tvoja v nas živi - med nami si.*

**ZAHVALA**

Ob boleči in prerani izgubi naše drage žene, mame, stare mame, sestre in tete

**ŠTEFKE ČISTAR**

roj. Škarja iz Verneka

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom, znancem, ki ste nam izrazili sožalje, ji poklonili cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala tudi dr. Stanetu Ptčarju, g. župniku Janezu Zaletelu za lepo opravljen cerkveni obred, hotiškim pevcem, pogrebem in govorniku Slavku Jalovcu za lepe poslovilne besede. Vsem in vsakemu še enkrat iskrena hvala. V naših srcih boš vedno z nami.

Žalujoci: mož Janez, hčerki Marija in Zinka, sinova Jani in Zlatko z družinama.

*V življenju le skrbi in delo si poznala,  
v poletnem jutru za vedno si zaspala,  
odšla si tja, kjer ni bolečin,  
a tvoja dobrota nam več en bo spomin.*



**ZAHVALA**

Ob izgubi naše drage mame, babice, prababice, sestre in tete

**MARIJE PODLESNIK**

roj. Zupan, iz Strmecca, Dole pri Litiji  
1912 - 1998

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli ustno in pisno sožalje, poklonili cvetje, sveče in darovali za sv. maše. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili k njenemu počitku. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen obred, Vladimirju Oblaku za poslovilne besede ob odprtem grobu, Rdečemu križu Gradišče, Društvu upokojencev Dole, KO Društva izgnancev Dole in pogrebem. Hvala sosedom Jožetu Podlesniku in Polonci Oblak za vso pomoč. Vsem še enkrat iskrena hvala. Žalujoci: sinovi Franc, Lojze, Stane, Ivan, hčerke Justa, Franciška, Marija, Veronika in Urška z družinama ter ostalo sorodstvo.

*Minili sta že leti dve,  
odkar si nas zapustil,  
zdaj v preranem grobu mirno spiš,  
a v naših srcih vedno še živiš.*



**ZAHVALA**

25. junija 1996 nas je mnogo prezgodaj zapustil dragi mož, oče in dedek

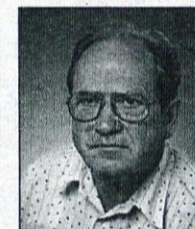
**ANTON ZORKO**

iz Jesenja pri Kresnicah

Hvala vsem, ki se ga spomnite s svečko in cvetjem ter stojite ob njegovem grobu. Žena Valči, hčeri Zvonka z družino in Sandra ter vsi, ki so te imeli radi.

Pogrešamo te!

*Mar prav zares odšel je tja, v neznano?  
Kako je mogel, ko smo mi še tu...?  
Nositi moramo vsak svojo rano  
molče, da mu ne zmotimo miru.*



**ZAHVALA**

Po težki bolezni nas je zapustil dragi mož, očka, dedek in tast

**IVAN PETERKA**

iz Litije

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom in prijateljem za izrečeno ustno in pisno sožalje, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebno se zahvaljujemo g. župniku za poslovilne besede in pevcem upokojenskega zbora iz Litije za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Irena in hči Zdenka z družino.



**ZAHVALA**

Zamrli so vsi upi in sanje. Odšel je naš dragi

**IGNAC VODIŠEK**

iz Mamolja 19

Ob njegovem slovesu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, nekdanjim sodelavcem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli ustno in pisno sožalje, darovali cvetje in sveče, se poklonili njegovemu spominu, mu izrazili spoštovanje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za opravljen obred, pevcem, trobentaču in obema govornikoma za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi.

*Odhajaš in se spet vračaš, o Sonce,  
v neizmerljivem, zanesljivem loku.  
Od Začetkov.  
Moj lok je nizek in se ne vrne.*



*Nikoli več ne boš prišel drugam  
kot v naše misli,  
prišel boš le še v naše  
sanje tu in tam...*

**V SPOMIN**

**ROMAN**

Kako je tam; je mir, ubrano petje? Nihče izmed nas od tamkaj se ne vrne, čeprav prezgodaj zemlja ga zagrne, kot tebe, Roman, tisto je poletno jutro izpred šestih let.

Vsi njegovi.



**ZAHVALA**

V 84. letu nas je zapustila draga mama, babica in teta

**JULIJANA PONEBŠEK**

iz Tenetiš

Zahvaljujemo se vsem občanom, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni.

# Kaj ostane od stvari, ki ni potresno zavarovana?

Potresno zavarovanje že od 1.4.1998

FUTURA

## Od blizu je vsak potres hud

TOLMIN, 6. oktobr  
Saj bi rekli, da gre za z...  
iz razvpite serije "Saj ni e...  
pa je..." če posledice r...  
tako hude. Le redki  
Tolminkeski s...  
blag potres, l...  
dopoldne zatrese  
Naključje oz. stolet...  
ske plasti pa s...  
je epicente...  
naravn...  
bovih

Povzroč  
v m

Potresno zavarovanje lahko s posebnim dogovorom sklenete v okviru naslednjih zavarovanj: požarno zavarovanje, zavarovanje stanovanjskih prealčin, zavarovanje računalnikov ter zavarovanje obratovalnega zastoja zaradi požara.

Komaj kaj



**triglav prevoženje**  
zavarovalnica triglav, d.d.

**OPAŽENO**



Foto: Ciril Golouh

Moja dežela - lepa in čista - Zabojniki za smeti na pločniku na Pri-sojni ulici na Graški Dobravi. Ti štirje zabojniki so le pred eno hišo, v nadaljevanju se slika ponavlja pred vsako hišo. C. G.

## Mulčki & Mulčice

Piše: DARINKA KOBAL



Ilustracija je delo TAMARE KOROŠEC LAVRIČ

### Zgodba o prijateljstvu

Zajči Bajči je brezskrbno skakljal po travniku in si žvižgal tisto veselo in poskočno pesem: ... jaz pa pojdem... Tako srečen je zajči skakljal zato, ker se je veselil sočne deteljice. Komaj je čakal, da bo priskakljal do obronka gozda, kajti dobro je vedel, kje raste najbolj sočna in najboljša deteljica. Toda jooj!! Nenadoma je zajči Bajči zajokal in se prijel za tačico. Pohodil je namreč razbito steklenico in se hudo urezal. Zdaj ni več pel in nič več ni mogel skakljati. Zdaj je glasno jokal in stokal:.. Slišal ga je starejši zajček Bimbi in prišel bliže, da bi videl in slišal kaj se je zgodilo. Odkimal je z glavo, pomahadral z dolgimi ušesi in zacvilil: "Škoda, ker boš moral danes lačen spat. Šele jutri boš počasi lahko hodil." Veselo je odskakljal, zajči pa je še glasneje zajokal. Tedaj ga je slišala tudi mala Sivčica. Priskakljala je do njega in ga tiho poslušala kaj se mu je zgodilo. Nič ni rekla, le obrnila se je in odšla. Ko se je čez čas vrnila, je prinesla velik šop sočne

ne deteljice. "Jej zajči Bajči, da boš sit in močan. Veš, če se meni zgodi kaj podobnega, takrat..."

"Takrat... takrat..." je momljajal s polnim gobčkom zajči. "Takrat se dobro ve, kaj bom naredil!"

Pa vi otroci? Zdaj ko imate počitnice, se boste vse dneve družili s prijatelji, ... se z njimi igrali, doživljali lepe in zanimive trenutke, pa tudi kakšno prasko ali padec doživeli vmes. Čuvajte naravo, svojo okolico ... IN NE POZABITE, da je geslo počitnic:

**VODA... ZRAK... SVOBODA...**

...toda...

Razmislite o zajčkovi zgodbi in premislite o prijateljstvu. ZA PRAVO PRIJATELJSTVO SE JE VREDNO POTRUDITI, ZATO NIKAR NE BODITE TAKŠNI KOT JE BIL NAŠ BIMBI!

Glejte, da se bodo v jeseni vrnil v šolo Jani, Mateji, Roki, Matici, Timiji... .. pa Mance, Melite, Mateje, Ane, Maše... .. IN NE BIMBKI IN BIMBICE!!

Z VAMI SE VESELIM IN UŽIVAM!

## Najdebelejši domači kostanj v Sloveniji

Na pobudo Zavoda za gozdove Slovenije Krajevne enote Radeče in predlog Zavoda za naravno in kulturno dediščino iz Celja je Občinski svet občine Radeče na 35. redni seji, dne 2. marca 1998 sprejel Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov in naravnih znamenitosti v občini Radeče ter z njim razglasil za dendrološki spomenik Gašperjev kostanj na Močilnem.

V okviru tedna gozdov so gozdarji iz Radeč s pomočjo ZNKD iz Celja postavili dve obvestilni tabli o tej znamenitosti ter v sredo, 27. 5. 1998, pripravili slavnostno otvoritev obeležja pri kostanju. Zbralo se je nekaj več kot sto ljudi.

Kdo ne pozna drevesa domačega kostanja (*Castanea sativa*), ki prijetno diši, ko cveti v maju in juniju, ali pa njegovih plodov v jeseni?

Ime kostanj je grškega izvora, izhaja iz besede "kastanan" - kostanj. Doma je na Bližnjem vzhodu, od koder so ga prinesli že stari Rimljani. Danes je dokaj razširjena vrsta v južni Evropi, zahodni Aziji in severozahodni Aziji. V Sloveniji ga najdemo na manj kot 17% gozdne površine, kjer je bolj vlažna klima, dolge vegetacijske dobe (6 do 7 mesecev) z milo jesenjo oz. tam, kjer ni zgodnjega ali poznega mraza in kjer so izrazito kislja rastišča (pH 4-5) ter rahlo vlažna. Najpogosteje ga najdemo v družbi s hrastom, doseže starost tudi do 1000 let.

Res pa je, da je domačega kostanja v naših gozdovih vse manj. Razširitev gozdov domačega kostanja sta zavrla predvsem dve bolezni: črnolovka (*Phytophthora cambivora*) in predvsem kostanjev rak (*Endothia parasitica*), kateremu lahko rečemo kuga domačega kostanja. V za-



dnjem desetletju opažamo, da se številne rakaste tvorbe zaraščajo. To je posledica hipovirulence, namreč gliva povzročiteljica kostanjevega raka je dobila virusno bolezen.

Morda bi radi videli najdebelejši domači kostanj v Sloveniji? Pravimo mu Gašperjev kostanj in raste blizu Radeč, na Močilnem, pri Gašperjevi domačiji (danes se pišejo Kišek). Iz Radeč se popeljemo po dolini Sopote, mimo tovarne Radeče papir in 800 m pred gostiščem Jež zavijemo levo ter po dveh km mimo domačije Oskarja Jahna dospemo do veličastnega očaka, na nadmorski višini 475 m.

Njegova veličina nas bo prevzela. V prsnem premeru je obseg drevesa 10,71 m. Drevo je razvejano v štiri debla, z obsegi: 5,67; 4,07, 3,85 in 3,71m. V višino meri 18 m. Po pripovedovanju ga. Kiškove še vedno rodi, čeprav ne kaže ravno najboljšega zdravstvenega stanja (odmiranje posameznih vej, votla debla).

In če boste obiskali Gašperjev kostanj jeseni, se boste lahko najedli pečenega kostanja, odžejali z moštom ali domačim sokom ter posladkali s potico. Naročite pa lahko tudi narezek iz domačih suhomesnatih dobrot in še kaj. Velja pa se prej napovedati - Gašper Kišek, Močilno 26, tel. 0601-818-77. Veseli vas bodo. JOŽE PRAH

## GLASILO OBČANOV

Ustanoviteljica: Občina Litija • Ureja uredniški odbor: Matjaž Berčon (odgovorni urednik), Jože Grošelj, Lučka Hostnik, Marko Juvančič, Franci Vidic. • Lektoriranje: Lea Klopčič • Oblikovanje in tehnično urejanje: M. Helena Albreht • Tisk: Delo TČR, d. d. • Izdajatelj: Občina Litija • Naslov uredništva: Občina Litija, Jerebova 14, 1270 Litija (za Glasilo Občanov). • Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo. • Časopis prejema vsa gospodinjstva brezplačno na dom. • Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. l. RS, št. 4/92) in mnenja ministrstva za informiranje (št. 23/88-92 z dne 18. 2. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. točki tarifne številke 3, za katere se plačuje 5 - odstotni davek od prometa proizvodov.